БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 77 (308)

19 АПРЕЛЬ СЕШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида (1-нчи бет).

Яқин ва Ўрта Шарқда хавфсизлик тўғрисида СССР Ташқи Ишлар министрлигининг баёноти (1-нчи бет).

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Ворошилов, Узбекистон, Қозоғистон ва Туркманистон ССР Олий Советлари Президиумларининг Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясига табриклари (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ. **Г. Алимухамедов.** — Оммавий-сиёсий иш тобора қизитилмоқда (2-нчи бет).

Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда ўтказиладиган конференцияси тўғрисида СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари В. В. Кузнецов баёноти (2-нчи бет).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 85 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН. **С. Саидалиев.** — Ленин ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи тўғрисида (2-нчи ва 3-нчи бетлар).

Барча бригада ва звеноларда гектарнинг тўлиқ бўлиши учун курашайлик (3-нчи бет).

Немис халқи В. И. Ленин туғилган куннинг 85 йиллигини нишонлашга тайёрланмоқда (4-нчи бет).

Студентлар ва ёшлар газеталарининг редакторлари АҚШга бориш имкониятидан маҳрум этилдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

Шу йил 15 — 16 апрельда Кремльда конструкторлар, технологлар, заводларнинг бош инженерлари ва директорлари, илмий-текшириш институтлари ва завод лабораторияларининг ходимлари ва раҳбарлари иштироки блан кенгаш бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан чақирилган бу кенгашда саноатда техникани тараққий қилдириш ҳамда фан ва янги техника муваффақиятларини ишлабчиқаришга жорий қилиш масалалари муҳокама этилди.

Кенгаш ишларида Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, А. И. Кириченко, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов ўртоқлар қатнашдилар.

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитети 1955 йил 16 — 20 майда Москва шаҳрида Катта Кремль саройида саноат ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашини ўтказишга қарор қилдилар. Кенгашга ишлабчиқаришдаги ишчи новаторлар, конструкторлар, технологлар, илмий-текшириш ва проектлаш ташкилотлари ходимлари, корхоналар раҳбарлари, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари ҳам иштирок этади.

Бу кенгашда саноатни янада юксалтириш ҳамда фан ва илғор тажриба муваффақиятларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилиш асосида меҳнат унумдорлигини ошириш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама этиш кўзда тутилади.

Шаҳарларимиз янада обод, озода ва кўркам бўлсин!

Бизнинг жонажон социалистик Ватанимиз нақадар кўркам ва гўзал! Ватанга бир нафас назар солсанг, унинг йил сайин янада обод ва кўркам бўлиб бораётганидан, янгидан-янги социалистик шаҳарлар, колхоз қишлоқлари ва ишчи посёлкалари бунёдга келиб, Ватанимизнинг ҳуснига-ҳусн қўшаётганидан ҳамда халқимизнинг фаровонлиги тобора яхшиланиб бораётганидан беҳад хурсанд бўласан, киши. Коммунистик партия ва совет давлатининг бениҳоя катта ғамхўрликлари ва ижодкор, тинчликсевар халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли экономикамизда, сиёсий ва маданий ҳаётимизда катта ўзгаришлар юз бермоқда. Буни биз ўз областимизнинг мисолида равшан кўриб турибмиз.

Областимиз республика халқ хўжалигида салмоқли ўрин эгаллайди. У ўзининг метали, кўмири, электр энергияси, машинасозлик саноати маҳсулотлари ва минерал ўғитлари блан машҳурдир. Саноатнинг ана шундай хилма-хил тармоқларининг барпо этилиши асосида Бекобод, Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл, Оҳангарон каби социалистик саноат шаҳарлари қад кўтарди, республикамизнинг пойтахти Тошкент эса саноатлашган йирик шаҳарга, социализмнинг Шарқдаги машъалига айланди. Бу шаҳарларни янада обод қилиш ва кўкаламзорлаштириш ишига ҳам катта э'тибор берилмоқда.

Меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, уларнинг энг зарур эҳтиёжларини қондириш масалалари шаҳар хўжалигининг аҳволи блан чамбарчас боғлиқдир. Шаҳар хўжалигини тартибга солиш, меҳнаткашларнинг маданий дам олишларини намунали уюштириш ва уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш шаҳар ободончилик ва коммунал хўжалик бўлимлари ходимларининг шарафли бурчидир.

Шу кунларда шаҳарларни ободонлаштириш — янги бинолар қуриш, уй-жойларни ремонт қилиш, кўча ва ариқларни, сквер, бульвар ва паркларни тозалаш, ремонт қилиш, дарахт кўчати ва хилма-хил гуллар ўтқазиш иши тобора қизиб бормоқда. Областимизнинг бирқатор шаҳар ижроия комитетлари шаҳарларни ободонлаштириш юзасидан мукаммал ишланиб чиқилган тадбирлар асосида иш олиб бориб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Тошкент шаҳар ижроия комитети ободончилик ишларида баҳор кунларидан тўла-тўкис фойдаланмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ шаҳарни ободонлаштириш соҳасида бирқатор ишлар қилинди: Куйбишев тошйўли, Биринчи Май ва Ново-Московск кўчалари электр чироқлари блан ёритилди, 138 минг туп дарахт кўчатлари, 380 минг туп бўта ва бошқа манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди, яна 6 миллионга яқин ҳархил гул кўчатлари ўтқазилмоқда. Бу ишларни амалга оширишда шаҳар Советининг ободончилик доимий комиссияси актив қатнашиб, ижроия комитетга яқиндан ёрдам бермоқда.

Шаҳарни ободонлаштириш ишига кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этиш катта аҳамиятга эга. Бекобод шаҳар ижроия комитети (раиси ўртоқ А. Мамадалиев) бу соҳада намунали иш қилмоқда. Ижроия комитет шаҳарни кўкламзорлаштириш юзасидан махсус варақа чиқариб, унда шаҳар аҳолисини баҳор мавсумида 100 минг туп дарахт ўтқазишга, Бекободни боғ-бўстонга айлантиришга чақирган. Шаҳар меҳнаткашлари ижрокомнинг бу ташаббусини қўллаб-қувватладилар. Ҳозир Бекободлилар шаҳар кўчалари, майдонлар ва паркларга 80 мингдан ортиқ дарахт кўчати ўтқаздилар.

Аммо, ҳали шундай ташкилотлар ҳам борки, улар ҳанузгача шаҳарнинг санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш, кўча ва хонадонлардаги ариқларни тозалаш иши блан етарли даражада шуғулланмаётирлар. Баҳор байрами — 1-нчи Май яқинлашиб келаётганига қарамай Тошкент шаҳрининг кўпгина кўчаларида ариқлар тозаланмаган, ба'зи кўчалар ва хонадонларда эса ахлатлар уюлиб қолган. Шаҳарда транспорт ишини яхшилаш, водопровод шохобчаларини кенгайтириш соҳасида ҳам катта камчиликлар бор.

Айрим шаҳар ва посёлка Советлари ободончилик ишлари блан етарли даражада шуғулланмаётирлар.

Мирзачўл шаҳар ижроия комитети ва унинг раиси Жунайдуллаева, шаҳар коммунал хўжалик бўлими ва унинг мудири Тўйчиев ўртоқлар шаҳарни ободонлаштириш ишига ўтакетган даражада мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Шунинг учун ҳам шаҳарнинг тозалиги санитария-гигиена талабларига мутлақо жавоб бермайди. Шаҳар кўчалари ўз вақтида супирилмайди, ариқлар тозаланмайди, хонадонларда санитария пунктлари ва яшчиклари йўқлигидан ахлатлар кўчаларга чиқариб ташланмоқда.

Янгийўл шаҳри, Урсатьевск ва Алимкент посёлкалари ҳам ободончилик ишларида орқада қолмоқдалар. Шаҳар ижроия комитети ва посёлка Советлари ўз территорияларида дарахт кўчатлари ўтқазмаганлар. Шундай қилиб улар баҳорнинг ғанимат кунларини қўлдан бой бермоқдалар. Урсатьевск посёлкасида машина қатнайдиган ва бошқа серқатнов кўчалар ёмон аҳволга тушиб қолган. Посёлка Совети (раиси ўртоқ Абрамов) ободончилик соҳасида ташаббус кўрсатиб ишламаётир.

Шаҳарларни ободонлаштиришда саноат корхоналари ва муассасаларининг коллективлари Советларга катта ёрдам беришлари керак. Улар ўзларига қарашли биноларни ремонт қилишлари, ҳовлиларни ахлатлардан тозалаш тадбирларини кўришлари зарур. Шаҳар ижроия комитети эса, ўз навбатида, улар устидан тегишли контроль қилиб туриши лозим. Айрим корхона ва муассасаларнинг коллективлари ўз хўжаликларининг санитария-гигиена аҳволи ва уй-жой биноларининг нормал ҳолатда бўлиши блан қизиқмайдилар. Масалан, Узбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги меҳнат резервлари Бош бошқармаси ўз хўжалигига нисбатан шундай муносабатда бўлаётгани учун ҳам унинг Тошкент шаҳридаги 5-нчи ҳунар мактабининг биноси ёмон аҳволга тушиб қолган.

Ба'зи бир совет ва хўжалик ташкилотлари ободончилик ишларига ажратилган маблағлар ва қурилиш материалларидан ёмон фойдаланмоқдалар ҳамда бу ишга меҳнаткашлар оммасини кенг жалб қилмаётирлар. Ўтган йили Олмалиқ ва Мирзачўл шаҳар Советлари ободончиликка ажратилган маблағлардан ўз вақтида фойдаланабилмадилар. Шаҳарларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишидаги бундай камчиликларнинг юз беришига шаҳар ижроия комитетлари ва айниқса коммунал хўжалик бўлимларининг маблағлардан тўла фойдаланишга етарли даражада аҳамият бермаётганликлари сабаб бўлмоқда.

Ҳозирги куннинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаси — баҳорнинг ғанимат кунларидан ўз вақтида фойдаланиб, сквер, бульвар, маданият ва истироҳат боғларини тартибга келтириш, коммунал-маиший ва уй-жой биноларини, стадион, сув станцияларини ремонт қилиб қўйиш, кўчаларга дарахт ва гул кўчатлари ўтқазиш, болалар майдончалари ташкил этиш тўғрисида ғамхўрлик қилишдан иборат.

Советларга яқинда бўлиб ўтган сайлов кампанияси даврида сайловчилар ўз депутатларига кўплаб наказлар бердилар. Депутатларга берилган наказларнинг кўпчилиги шаҳарнинг бутун хўжалигини яхшилашга, уни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга қаратилган. Сайловчилар наказларини тезда ўрганиб чиқиб, уларни бажаришга жиддий киришиш — шаҳар Советлари ва депутатларнинг муҳим вазифасидир.

Шаҳарларимизни обод қилиш, боғу-бўстонга айлантириш учун бизда ҳамма имкониятлар мавжуд. Бу имкониятлардан ўз вақтида фойдаланайлик, социалистик шаҳарларимизни янада обод ва кўркам қилайлик!

Яқин ва Ўрта Шарқда хавфсизлик тўғрисида СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг БАЁНОТИ

Кейинги вақтларда Яқин ва Ўрта Шарқда вазият анча кескинлашди. Бунга сабаб шуки, ғарбдаги ба'зи давлатлар агрессив Шимолий Атлантик блокининг қўшалоғи сифатида вужудга келтирилаётган ҳарбий группировкаларга Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларини тортишга яна уриниб кўрдилар.

1951 йилда «Ўрта Шарқ қўмондонлиги» деб аталган қўмондонликни тузиш плани барбод этилди, чунки Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари бу планга қарши чиққан эдилар. Шундан кейин Америка Қўшма Штатлари ва Англия ўз ҳукмронликлари остида тузилаётган у ёки бу группировкага Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларини бошқача йўллар блан, якка-якка ёки иккитадан — жуфт қилиб тортиш чораларини кўрдилар. Шу йўл блан 1954 йилда Туркия-Покистон пакти, 1955 йил февраль ойида эса Туркия-Ироқ ҳарбий иттифоқи тузилди.

Туркия-Ироқ ҳарбий иттифоқи вужудга келтирилиши блан бу иттифоқнинг ташкилотчилари Ироқни бошқа араб мамлакатларидан ажратишга ва бу мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни кескинлаштиришга муваффақ бўлдилар. Бу эса, ўзларининг ҳарбий-стратегик манфаатларини кўзлаб, ана шу райондаги мамлакатлар ўртасида нифоқ солишга интилаётган агрессив кучларгагина қўл келади.

Кейинги вақтларда аҳвол шу даражага бориб етдики, Сурияга ультиматум беришиб, унинг Туркия-Ироқ иттифоқига қўшилишини талаб қилабошладилар, шу блан бирга, Сурия ҳукумати ва халқини чўчитиш ҳамда Сурияни агрессив ҳарбий блокларда иштирок қилмасликдан иборат ўз позициясини ўзгартиришга мажбур этиш мақсадида дўқ ҳам қилабошладилар. Бундай ҳаракатлар ва Яқин ҳамда Ўрта Шарқда ҳарбий блоклар вужудга келтириш соҳасида ғарб давлатлари томонидан Туркия зимммасига юклангаи роль араб мамлакатларида, Туркия яна бизга ҳукмронлик қилишга интилмоқда ва бизнинг миллий мустақиллигимиз бевосита хавф остида қолмоқда, деган ҳақли ташвишларни туғдирмоқда.

Мисрга ҳам қаттиқ таз'йиқ кўрсатилмоқда. Мисрдан Туркия-Ироқ блокига нисбатан ўзининг салбий муносабатини ўзгартиришни ва ажнабийлар таз'йиқига қаршилик кўрсатаётган Сурияни қўллаб-қувватламасликни талаб этмоқдалар.

Саудия Арабистонига ҳам шундай талаблар қўйилмоқда. Саудия Арабистони араб мамлакатларининг ғарб давлатлари томонидан мажбуран қабул қилдирилаётган ҳарбий блокларга қатнашувига Миср ва Сурия блан бирга қарши чиқмоқда.

Кейинги вақтларда Эронга ҳам тобора қаттиқ таз'йиқ қилмоқдалар. Ана шу блокларнинг ташкилотчилари Эронни хавфли йўлга итармоқдалар.

Ғарбдаги ба'зи давлатларнинг Яқин ва Ўрта Шарқ ҳамда Шарқий-Жанубий Осиё мамлакатларини асорат остига олишга интилаётганликлари Яқин ва Ўрта Шарқ районида ҳарбий группировкаларни вужудга келтириш, шунингдек Шарқий-Жанубий Осиё районида (СЕАТО деб аталган) агрессив ҳарбий группировкани вужудга келтириш сиёсатига асос қилиб олинганлигини билиш қийин эмас. Ғарб давлатлари ўзларининг йирик монополияларини бойитиш мақсадида бундан буён ҳам Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг табиий бойликларидан йиртқичларча фойдаланиб, бу мамлакатларнинг халқларини эксплоатация қилишни хоҳлайдилар. Бу давлатлар ўз ҳукмронликларини эски усуллар блан ўрнатиш ва сақлаш имкониятига эга бўлмаганликлари сабабли, ҳарбий блоклар тузиш ана шу райондаги мамлакатларни мудофаа қилиш эҳтиёжларига мос келади, деган сохта баҳона блан Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларини агрессив блокларга тортишга уринмоқдалар.

Яқин ва Ўрта Шарқдаги ҳарбий блоклар бу райондаги мамлакатларга эмас, балки Американинг ана шу районда ўз ҳукмронлигини ўрнатишга уринаётган агрессив доираларига керакдир. Ўзларининг шарти кетиб, парти қолган позицияларини, мустақил миллий тараққиёт йўлига ўтган Яқин ва Ўрта Шарқ халқларининг ҳаётий манфаатларига хилоф суратда, шундай ҳарбий блоклар ёрдами блан сақлаб қолиш ва тиклашга интилаётган инглиз доираларига ҳам шундай блоклар керак.

Ана шундай ҳарбий блокларнинг ташкилотчилари ўзларининг муайян ҳарбий-стратегик мақсадларини кузатаётганликларини ҳақиқатда яширмаётирлар. Бу нарса АҚШ ва Англия расмий вакилларининг ғарб давлатлари мазкур блокларни ўз ҳарбий системасининг «Шимолий яруси»ни вужудга келтиришнинг бир қисми деб қараётганликлари тўғрисидаги баёнотларидан ҳам ма'лум. Англиянинг Туркия-Ироқ иттифоқига қўшилганлиги ва шу блан бир вақтда Англия блан Ироқ ўртасида «ўзаро ҳамкорлик» тўғрисидаги битимнинг тузилганлиги ҳам буни исбот этади. Бу битим Ироқни бошқача шаклда қулликка дучор қилади. Англиянинг ана шу мамлакатда ўз ҳарбий базаларини сақлашини та'мин этади ва Ироқ армиясини инглиз офицерларига бўйсундиради.

Яқин ва Ўрта Шарқ районида агрессив блокларни вужудга келтириш планлари тинчлик ва хавфсизликни сақлаш манфаатларига ҳам, ана шу райондаги мамлакатларнинг чин миллий манфаатларига ҳам хилофдир. Бу планлар шу нарсани яна бир марта кўрсатадики, ғарб давлатларининг Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларига нисбатан тутган сиёсати илгаригидек ҳозирда ҳам ана шу мамлакатларни сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан империалистик давлатларга бўйсундиришга қаратилган. Империалисик давлатлар ана шу мамлакатларнинг халқларига мустамлакачилик зулми ва эксплоатация сиртмоғини яна осишга уринмоқдалар. Бунда мустамлакачилик ҳукмронлиги даврини ва Шарқ халқларини қулликка солиш даврини янгидан тиклаш мумкин эмаслиги каби факт блан ҳисоблашмаётирлар.

Ҳозирги вақтда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари ўз мустақилликларидан маҳрум бўлиш хавфи остида ва ўзларига ёт бўлган манфаатлар учун уруш гирдобига тортилиш хавфи остида қолмоқдалар. Шу сабабдан, ана шу мамлакатларнинг сиёсий доиралари бундай хавф борлигини тобора равшан тушунмоқдалар. Бу тамомила табиий бир ҳол. Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг халқлари ажнабий давлатларнинг ана шу мамлакатларни агрессив ҳарбий группировкаларда қатнашишга мажбур этиш йўлидаги уринишларига тобора қаттиқ қаршилик кўрсатмоқдалар. Бу ҳам табиий бир ҳолдир. Ба'зи араб мамлакатларининг ҳукмрон доиралари ана шу группировкалар ташкилотчиларига итоат қилиб, уларнинг жиловида бораётган эканлар, бу нарса уларнинг ўз халқларининг чинакам миллий манфаатларини ифода қилишдан жуда узоқда турганликларинигина кўрсатади, холос.

АҚШ ва Англиянинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги планларининг агрессив характерини бу райондаги мамлакатларга «совет томонидан хавф бор» деган бема'ни уйдирмалар блан яширишга ўтмишда кўп марта уриниб кўрган эдилар ва ҳозирги вақтда ҳам уринмоқдалар. Бу хилдаги уйдирмалар воқи'ликка сира тўғри келмайди, чунки ҳуқуқий тенглик, ички ишларга аралашмаслик, миллий мустақилликни ва давлат суверенитетини ҳурмат этиш принципларига риоя қилиш асосида халқлар ўртасида тинчликни та'минлашга ҳамиша интилиш — Совет Иттифоқининг ташқи сиёсатига асос қилиб олинганлиги ма'лум.

Совет давлати ўзи ташкил топган биринчи кунлардаёқ империалистларнинг босқинчилик сиёсатини ва уларнинг мустамлакачилик зулми сиёсатини қаг'ий суратда қоралади ҳамда чор ҳукуматининг Шарқ мамлакатлари блан тузган ва ҳуқуқий жиҳатдан тенг бўлмаган барча шартномаларини бекор қилди.

Совет ҳукумати Шарқ халқларининг миллий интилишларини яхши англаб ва бу интилишларга хайрихоҳлик блан қараб, Афғонистоннинг мустақиллигини биринчи бўлиб таниди ва унинг давлат суверенитетини тиклашга ёрдам берди.

Совет ҳукумати чор ҳукуматининг Эрон блан тузган ва ҳуқуқий жиҳатдан тенг бўлмаган шартномаларини бекор қилди ва Эронда Россияга қарашли бўлган кўпгина моддий бойликларни Эронга топширди.

Туркия ўз миллий мустақиллиги учун оғир кураш олиб борган йилларда Совет Иттифоқи унга дўстлик қўлини чўзди ва ҳартомонлама ёрдам кўрсатди. Бу ёрдам турк халқининг четэл интервентларига қарши олиб борган курашида ҳал қилучи роль ўйнади.

Совет ҳукумати Саудия Арабистонини мустақил давлат сифатида биринчи бўлиб таниди, Яман, Сурия, Ливаннинг давлат мустақиллиги учун олиб борган курашларини ва Мисрнинг ажнабий қўшинларни ўз территориясидан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги ҳақли талабларини қўллаб-қувватлади.

Совет ҳукумати халқаро ташкилотларда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг ўз миллий мустақиллиги ва давлат суверенитетини мустаҳкамлашга қаратилган қонуний талабларини доим қўллаб-қувватламоқда.

Совет Иттифоқи тинчлик ва халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатини оғишмай амалга ошириб келди ва амалга оширмоқда. Жумладан Совет Иттифоқининг зўр бериб қуролланишни тўхтатиш тўғрисидаги, атом ва водород қуролини тақиқлаш ҳақидаги, қурол-яроғларни, биринчи галда, беш буюк давлатнинг қурол-яроғларини дарҳол ва кўпроқ қисқартириш ҳақидаги, Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш тўғрисидаги таклифлари буни исбот этади.

Шу нарса тамомила аёнки, Совет Иттифоқининг халқлар самимий хайрихоҳлик блан қараётган ва улар томонидан қўллаб-қувватланаётган бундай сиёсати Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг туб миллий манфаатларига ва умумий тинчликни сақлаш манфаатларига тамомила муносибдир.

Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг осойишталигига ҳақиқатан ҳам хавф бор, аммо бундай хавфни Совет Иттифоқи эмас, балки «хавфсизликни та'минлаш» баҳонаси блан Яқин ва Ўрта Шарқда агрессив блоклар тузаётган ва ана шу райондаги мамлакатларни ўзларининг ҳарбий-стратегик плацдармига айлантиришга, иқтисодий жиҳатдан эса, уларни мустамлакалар ва қарам территориялар аҳволига туширишга интилаётган давлатлар туғдирмоқда.

Ўз-ўзидан ма'лумки, Совет Иттифоқи Яқин ва Ўрта Шарқ районида юз бераётган аҳволга бефарқ қарайолмайди, чунки ана шундай блокларнинг тузилиши ва Яқин ҳамда Ўрта Шарқ мамлакатлари территорияларида четэл ҳарбий базаларининг вужудга келтирилиши СССРнинг хавфсизлигига бевосита алоқадордир. Совет ҳукуматининг бундай позицияси яна шунинг учун ҳам ҳаммага тушунарли бўлиши керакки, СССР ана шу мамлакатларга бевосита яқин туради. Бошқа ажнабий давлатлар тўғрисида, масалан, ана шу райондан бирнеча минг километр нарида турган АҚШ тўғрисида бундай дейиш мумкин эмас.

Агрессив ҳарбий блокларда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг қатнашмаслиги уларнинг хавфсизлигини та'минлаш учун муҳим шарт-шароит бўлар эди ва бу мамлакатларни хавфли ҳарбий авантюрага тортилишдан сақлаб қоладиган энг яхши гарантия бўлар эди.

Совет ҳукумати барча мамлакатлар ўртасида тинч ҳамкорликни кучайтиришга интилиб, Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, ана шу мамлакатлар блан ҳамкорлик қилишга ва бу ҳамкорликни ривожлантиришга тайёрдир. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети 1955 йил 9 февральдаги Декларациясида катта ва кичик давлатлар ўртасидаги муносабатлар тинч ва осойишта ҳаёт кечириш шароитида халқлар ўртасидаги дўстона ҳамкорликни ривожлантириш манфаатларига мувофиқ келадиган халқаро принципларга асосланиши лозимлигига ғоят катта аҳамият бераётганлигини билдирди.

Совет Иттифоқи мазкур Декларацияда баён қилинган ма'лум принципларни амалий суратда қўлланиш асосида, я'ни тенглик, ички ишларга аралашмаслик, ҳужум қилмаслик ва бошқа давлатларнинг территориал бутунлигига тажовуз қилишдан бош тортиш, суверенитетни ва миллий мустақилликни ҳурмат қилиш принципларини амалий суратда қўлланиш асосида давлатлар ўртасидаги муносабатларни ва чинакам хавфсизликни та'минлаш мумкин деб ҳисоблайди.

Совет Иттифоқи ҳукумати Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари ҳукуматларининг ўзлари блан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларда ана шу принципларни амалга оширишга, мазкур мамлакатларнинг миллий мустақиллигини мустаҳкамлашга ва тинчликни ҳамда халқлар ўртасида дўстона ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган ҳарқандай тадбирларига ижобий қарайди.

Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларига таз'йиқ кўрсатиш ва уларга таҳдид қилиш сиёсати давом этаберар экан, бу масала Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қараб чиқилиши лозим.

Совет Ҳукумати тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, Яқин ҳамда Ўрта Шарқ давлатларининг озодлиги ва мустақиллигини ҳамда уларнинг ички ишларига аралашмасликни ҳимоя қилади.

16 апрель 1955 йил.

Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясининг президиумига

БАНДУНГ
ИНДОНЕЗИЯ

Осиё ва Африка мамлакатлари вакилларининг очиладиган Конференцияси қатнашчиларини табриклайман.

Конференция олдига қўйилган олижаноб вазифаларни ҳал этишда самарали ишлар қилинишига ва муваффақиятларга эришилишига самимий истаклар билдираман.

К. ВОРОШИЛОВ.
Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси

Москва шаҳри,
1955 йил 17 апрель.

Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясининг президиумига

БАНДУНГ
ИНДОНЕЗИЯ

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг Президиуми Осиё ва Африка давлатларининг Бандунгдаги Конференцияга тўпланган вакилларини ўзбек халқи номидан табриклайди.

Конференция қарорлари Осиё ва Африка мамлакатлари ўртасида дўстона ҳамкорликни янада ривожлантириш, халқларнинг озодлигини ва миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатиш ва бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади, деб ишонамиз.

Конференциянинг самарали ишлашини ва қўйилган масалаларни ҳал этишда муваффақиятлар қозонишини тилаймиз.

Шароф **РАШИДОВ.**
Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети Президиумининг Раиси

Тошкент шаҳри,
1955 йил 17 апрель.

Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясининг президиумига

БАНДУНГ
ИНДОНЕЗИЯ

Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг Президиуми Осиё ва Африка мамлакатлари Конференциясининг Бандунгда тўпланган ҳамма қатнашчиларини табриклайди.

Қозоқ халқи Осиё ва Африканинг барча халқлари империалистларнинг кирдикорларига қарамай, ўзаро мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатадилар ва тўла миллий мустақилликка эришадилар, деб қаттиқ ишонади.

Конференция қарорлари ялпи тинчлик ишига қўшилган катта ҳисса бўлади, деб ишонч билдирамиз.

Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети Президиуми.

Олмаота шаҳри,
1955 йил, 17 апрель.

Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясининг президиумига

БАНДУНГ
ИНДОНЕЗИЯ

Осиё ва Африка мамлакатлари вакилларининг Бандунгдаги Конференция қатнашчиларини туркман халқи номидан чин кўнгилдан табриклайман.

Ўтмишда оғир мустамлака зулмини тортган тинчликсевар туркман халқи Бандунгдаги Конференция Осиё ва Африка мамлакатларини миллий ривожлантириш ишида тарихий роль ўйнайди, деб умид билдиради.

Халқлар ўртасида дўстликни ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда Конференцияга энг яхши муваффақиятлар тилашга рухсат этасиз.

Оқмамед **САРИЕВ.**
Туркманистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети Президиумининг Раиси

Ашхобод шаҳри,
1955 йил 17 апрель.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Ёшлар ўртасида тарбиявий ишлар масаласи шаҳар партия комитетининг муҳокамасида

ЧИРЧИҚ, (ЎзТАГ). Чирчиқ шаҳар партия комитетининг навбатдаги пленумида ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларнинг аҳволи ва бу ишларни яхшилаш тадбирлари тўғрисида Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Климинанинг доклади муҳокама қилинди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар кўрсатиб ўтдиларки, шаҳардаги завод ва фабрикаларда ишловчи ёшларнинг кўпчилиги меҳнат унумдорлигини ошириш учун, бешинчи бешйиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашда намуна бўлмоқдалар. Кўпгина ёш ишчилар олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи бўлимларида, кечки мактабларда ўқимоқдалар.

Бироқ ёшлар ўртасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишларнинг даражаси ҳозирги кундаги вазифалардан орқада қолмоқда. Ёшларнинг бир қисми ўз ғоявий-сиёсий савиясини оширмаётир. Ёшлар учун табиёт — илмий ва атеистик темаларда лекциялар кам ўқилмоқда. Ишлабчиқариш интизомини бузувчиларга ва бошқа ёмон қилиқларга қарши етарли кураш олиб борилмаётир. Ишчи ёшларда ўз касбига муҳаббат туғдириш иши ҳам суст олиб борилмоқда.

Музокарада сўзга чиққан ўртоқлар ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ва оммавий-маданий ишларнинг аҳволини анализ қилиб, комсомолга партия раҳбарлигини кучайтириш, комсомол ташкилотларининг фаолиятини яхшилаш зарурлигини кўрсатдилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Марксизм-ленинизм университети филиали ишини яхшилаш керак

Тошкент шаҳар Октябрь районида кечки марксизм-ленинизм университетининг филиали очилиши муносабати блан бу ердаги коммунистларнинг ўқиши учун қулай шароит туғилди. Коммунистлар КПСС тарихи, диалектик ва тарихий материализм, сиёсий иқтисод, СССР тарихи ва бошқа фанларни зўр иштиёқ блан ўрганмоқдалар. Филиал малакали ўқитувчилар блан та'минланган.

Ленин университет филиалида нормал ўқиш шароити яратилмаган. Филиал жойлашган 14-нчи мактабда машғулотлар ўтказиладиган класслар ўқувчилар талабини қондирмайди.

Университет филиалида 250 дан ортиқ тингловчи бўлиб, дарслар асосан 9 группада олиб борилади. Агар бирнеча группада бир кунда семинар ўтказишга тўғри келса, у ҳолда класслар етишмай қолади ва ўқувчи ҳамда ўқитувчилар бир хонадан иккинчи хонага кўчиб юриш блан овора бўлиб, кўп вақтларини бекор ўтказадилар.

Тингловчилар ўртасида интизом бўш, уларнинг ба'зилари семинарларга яхши тайёрланиб келмайдилар, дарслардан кўплаб прогул қиладилар. Октябрь район юридик консультациясининг ходими Матёқубов, район коммунал хўжалик бўлимининг мудири Усмонов, «XVIII партс'езд» артели партия ташкилотининг секретари Охунжонов ва бошқа ўртоқлар машғулотларга кам қатнашадилар.

Октябрь район партия комитети ва кечки марксизм-ленинизм университетининг раҳбарлари филиалнинг ишини йўлга қўйишлари, ўқиш ва ўқитиш процессини яхшилаш учун тўлиқ шароит яратиб беришлари лозим.

Х. ЖАЛИЛОВ.

Оммавий-сиёсий иш тобора қизитилмокда

Ховос районидаги 2-нчи «Боёвут» совхозининг коллективи кўклам экин компаниясини яхши тайёрлик блан кутиб олди. Совхознинг барча бўлимлари ва бригадаларида чигит экишни бошлаш олдидан ерлар текисланиб, сифатли қилиб ҳайдалди. Техникани қайта ускуналаш яхши уюштирилди ва экиш олдидан синчиклаб қайта қуриб чиқилди. Ана шу тадбирлар ва совхоз коллективининг экиш даврида зўр уюшқоқлик блан ишлашлари чигит экишни тезлатиш имкониятини берди.

Совхозда бу йил 2770 гектар ерга торқаторлаб, шу жумладан 817 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди. Экишнинг сур'атини тезлатиш блан бирга, унинг илғор агротехника қоидалари асосида юқори сифатли қилиб ўтказилишига ҳам алоҳида э'тибор берилди.

Қўлга киритилган бу ютуққа экиш даврида ишчилар, механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани зўр бериб кучайтириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва ҳарбир ишчи ҳамда механизаторнинг унумли меҳнат қилишига эришиш учун кураш олиб бориш натижасида эришилди.

Экишни бошлаш олдидан тайёрлик кўриш даврида, шунингдек чигит экиш бошланганидан то экиш тамомлангунча ўтган давр ичида колхоз партия ташкилоти ва коммунистлар ишнинг бир ме'ёрда давом этиши, меҳнат унумининг кун сайин оширилиши учун курашдилар. Экиш даврида ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар ҳарқачонгидан ҳам кучайтириб юборилди. Коммунист ўртоқ Тилаболдинов бошлиқ агитколлектив а'золари ишчилар, механизаторлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари ўртасида илғор пахтакорларнинг ўтган йили Тошкентда бўлиб ўтган кенгаш қатнашчиларининг Мурожаати ва КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Хрушчевнинг бу кенгашда сўзлаган нутқини яна бир марта кенг ва чуқур ишлаб чиқдилар. Ҳарбир ишчи, механизатор ва мутахассис томонидан ўз олдига қўйилган вазифани конкрет тушуниб олишига эришилди.

Шунингдек коллектив ўртасида чигитни янги усулда экишнинг афзалликлари, унинг пахта ҳосилини ошириш ва меҳнатни тежашдаги роли, квадрат-уялаб экишнинг хусусиятлари, бу усулнинг жуда эҳтиётликни ва билиб иш қилишни талаб этиши ҳақида кенг тушунтириш ишлари ўтказилди.

Кундалик оммавий-агитация ишларини олиб боришга илғор ишчилар, механизаторлар кенг жалб этилди. Илғорларнинг тажрибасини оммалаштириш, илғор иш методларини пропаганда қилишга айниқса алоҳида э'тибор берилди.

Коллектив ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий иш қанчалик жонли бўлса унинг та'сири ҳам шунчалик кучли бўлади. Ишчилар ва механизаторлар томонидан олинган социалистик мажбуриятнинг кундалик натижаси ҳар куни совхоз радиоузели орқали эшитдириб турилди. Бундан ташқари деворий газета, «Жанговар варақа» ва плакатлар мунтазам равишда чиқарилиб турилди.

2 апрель куни тонготарда совхоз ишчи ва механизаторлари далага томон борар эканлар бирнеча жойга чиройли қилиб ёзилган ва осиб қўйилган плакатларга кўзлари тушди. Унда «Кеча — 1 апрель куни универсалчи-тракторчи ўртоқ Норзиқул Шукуров бошлиқ агрегатнинг экипажи нормадаги 5 гектар ўрнига 7 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экди. Бу илғор экипаждан ўрнак олингиз!» деб ёзиб қўйилган эди. Ўртоқ Шукуров бошлиқ агрегатнинг экипажи шу куни 8 гектар ерга чигит экди. Шунингдек Ҳожиқулов, Болтаев ўртоқлар бошлиқ агрегатларнинг экипажлари ҳам кунлик экиш нормасини ошириб бажардилар.

Эртаси куни совхознинг 4-нчи бўлимида агитаторлар томонидан чиқарилган «Молния»да универсалчи коммунист ўртоқ Самад Хўжаёровнинг иш тажрибаси ҳақида қисқагина ҳикоя қилиб берилди. Бундан ташқари агитаторлар илғор универсалчи ўртоқ Хўжаёровнинг иш методи ҳақида механизаторлар ўртасида суҳбатлар ўтказдилар. Ўртоқ Хўжаёровдан намуна олган 4-нчи бўлим механизаторлари илғор иш методларини қўлланиб, экиш сур'атини кун сайин ошириб бордилар ва совхоз дирекцияси, партия ҳамда профсоюз ташкилотининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлдилар. Бўлим коллективи совхозда биринчи бўлиб 7 апрель куни чигит экишни тамомлади.

Ҳозир совхоз коллективи тўлиқ гектар учун курашиб, карталарнинг бурчаклари ва четларига ғўзани кўчат қилиб экмоқдалар. Шунингдек экилган чигитни биртекис ундириб олиш, қатқалоққа қарши кураш юзасидан зарур тадбирлар кўрилмоқда. Шу блан бир вақтда ғўза парваришини бошлаб юбориш юзасидан барча бўлим ва бригадаларда тайёрлик ишлари қизитиб юборилди.

Г. АЛИМУҲАМЕДОВ.

Колхоз агитаторлари

Мирзачўл районидаги Каганович номли колхоз бошланғич партия ташкилоти кўклам экин кампанияси даврида колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга алоҳида э'тибор бермоқда.

Бригадаларда 14 агитатор ишлаб турипти. Уларнинг кўпчилиги ўқитувчилар ва мутахассислардир. Агитаторлар колхозчилар ўртасида КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорини кенг пропаганда қилмоқдалар. Улар ўз суҳбатларида колхоз ҳаётидан олинган фактлардан кенг фойдаланадилар. Пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш, социалистик мусобақани кучайтириш ва меҳнат унумини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масалаларига суҳбат вақтида агитаторлар катта э'тибор берадилар.

Барча бригадаларда «Жанговар варақа»лар чиқариб турилади. Уларда илғорларнинг иш тажрибаси, механизаторларнинг колхозчилар блан ҳамкорлиги ҳақида қисқа ва мазмунли хабарлар босилади. Шу блан бирга колоқлар, кунлик нормани бажармовчилар, прогулчилар қаттиқ танқид қилинади.

Агитаторлардан А. Умарова, И. Сафаров ва бошқа ўртоқлар фидокорона ишлари блан бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Улар суҳбат ўтказиш олдидан пухта тайёргарлик кўрадилар. Суҳбат темасининг хилма-хил бўлишига ва колхозчиларда яхши таассурот қолдиришга ҳаракат қиладилар.

Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Мамасолиев) агитаторларнинг иши устидан кундалик контроль олиб боради ва уларга маслаҳатлар бериб туради.

Р. ҲИКМАТОВ.

Суратда: Ўртасарой районидаги Свердлов номли колхознинг янги электростанцияси.

В. Сироткин ва **И. Глауберзон** фотоси.

Қисқа сатрларда

* **Тошкентдаги** Собир Раҳимов номли паркнинг кексалар чойхонаси ёнида Октябрь район ошхона ва ресторанлар трестига қарашли янги ошхона қурилиб фойдаланишга топширилди.

Т. Имомхўжаев.

* **Оҳангарон** шаҳридаги Социалистик шаҳарчада трест ходимлари учун икки қаватли идора биноси, 60 хонали касалхона, 50 ўринли ресторан биноларининг қурилиши давом этмоқда. Бу бинолар қурилиши 1 майгача битказилиб фойдаланишга топширилади.

А. Кўкиев.

* **Сирдар'ё район** матлубот союзи колхозчи ва механизаторларга маданий хизмат қилиш учун 5 та кўчма дўкон ташкил этди. Кўчма дўконлар Ленин номли, Сталин номли, Хрушчев номли, Маленков номли колхозларга бориб, колхозчиларнинг эҳтиёжлари учун зарур бўлган маданий ва саноат моллари блан савдо қилмоқда.

Э. Раҳмонов.

* **Қуйичирчиқ** районидаги Каганович номли еттийиллик мактабнинг пионер ва ўқувчилари мактаб территориясига 400 туп ҳархил дарахт ва 300 туп тут кўчатлари ўтқаздилар. Шунингдек район марказидаги боққа 250 туп манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

М. Шамсиев.

Верхне-волинск районида пахтани янги, прогрессив усулда экишни та'минлаш мақсадида уч ойлик тракторчилар курси очилган эди. Курс машғулотларига юзга яқин комсомол-ёшлар актив қатнашдилар. Курсни А. Бўриев, А. Ўзбеков каби кўпгина ёшлар a'ло ва яхши баҳолар блан тамомладилар. Ҳозир курсантларнинг ҳаммаси участка ва бригадаларда ишламоқдалар.

Э. Сарсенов.

Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда ўтказиладиган конференцияси тўғрисида СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари В. В. Кузнецов баёноти

18 апрельда Бандунгда (Индонезия) Осиё ва Африка мамлакатларининг конференцияси очилади. Бу конференцияда Ҳиндистон, Индонезия, Бирма, Покистон, Цейлон, Афғонистон, Камбоджа, Хитой Халқ Республикаси, Миср, Эфиопия, Олтин Қирғоқ, Эрон, Ироқ, Япония, Иордания, Лаос, Ливан, Либерия, Ливия, Непал, Филиппин, Саудия Арабистони, Судон, Сурия, Таиланд, Туркия, Вьетнам Демократик Республикаси, Жанубий Вьетнам ва Яман қатнашади.

Осиё ва Африка қит'аларининг бутун инсониятнинг ярмидан кўпроғи яшаётган 29 мамлакати вакиллари халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган масалаларни биргаликда муҳокама қилмоқ учун тарихда биринчи марта тўпланадилар.

Ма'лумки, бу конференциянинг ташаббускорлари бўлган мамлакатлар — Ҳиндистон, Индонезия, Бирма, Покистон ва Цейлон бош министрлари 1954 йил 29 декабрьда Богордаги кенгашда қабул қилинган ўз ахборотларида, Бандунгда ўтказиладиган конференция Осиё ва Африка мамлакатлари ўртасида дўстона ҳамкорлик ўрнатишни, уларнинг ўзаро манфаатлари ва умумий манфаатларини ҳимоя қилишни, ана шу райондаги мамлакатлар олдида турган иқтисодий ва маданий проблемаларни ўрганишни ўз олдига вазифа қилиб қўяди, деган эдилар. Конференция Осиё ва Африка халқларини айниқса қизиқтираётган масалалар блан, чунончи: миллий суверенитет, ирқчилик ва колониализм масалалари блан ҳам шуғулланади. Конференцияда «уларнинг (Осиё ва Африка мамлакатларининг) умумий тинчлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига қўшаоладиган» ҳиссаси тўғрисидаги масалани қараб чиқиш мўлжалланади.

Осиё ва Африкадаги кўп мамлакатлар вакиллари конференциясининг чақирилиши кейинги вақтларда ер шарининг ана шу районларида рўй берган жуда катта ўзгаришларни шубҳасиз акс эттиради ва Осиё ҳамда Африка халқларининг ўз тақдирларини ўз қўлларига олишга интилаётганликларини исбот этади.

Осиё ва Африка халқлари шу нарсани жуда яхши биладиларки, эркинлик ва мустақиллик, тинчлик ва ўзаро ҳамкорликкина уларнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий тараққиёти учун керакли шароитни вужудга келтираолади. Тотув яшаш ва ҳамкорликнинг Ҳиндистон, Хитой Халқ Республикаси, Бирма ва Осиёдаги бошқа ба'зи мамлакатларнинг бош министрлари томонидан э'лон қилинган беш принципи Осиё ва Африка халқларининг тинчликка ва миллий мустақилликка бўлган қат'ий иродасини яққол ифода этади. Осиё қит'асидан бошқа жойларда яшовчи халқлар ҳам бу принципларни тобора кўп қувватламоқдалар.

Совет Иттифоқи халқлари Осиё ва Африка мамлакатларининг ўзларининг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги учун, мустамлакачилик ҳукмронлигининг ҳарқандай формаларига қарши олиб бораётган курашини яхши англайдилар. Осиё ва Африка давлатлари барча мамлакатлар ўртасидаги муносабатларнинг ҳуқуқий тенглик, ички ишларга аралашмаслик, ҳужум қилмаслик ва бошқа давлатларнинг территориал бутунлигига тажовуз қилишдан бош тортиш, шунингдек суверенитет ва миллий мустақилликни тамомила ҳурмат қилиш принципларига асосланишга интилмоқдалар. Совет Иттифоқи уларнинг бу интилишига доим хайрихоҳлик блан қараб келмоқда ва бу интилишни доим қўллаб-қувватлаб келмоқда.

Биз Бандунг конференциясининг самарали ишлашини чин кўнглимиздан тилаймиз ва бу конференция Осиё ва Африка халқларининг миллий онгини ошириш ишига ўз ҳиссасини қўшади ва халқаро кескинликни юмшатиш ҳамда умумий тинчликни сақлаш манфаатларини кўзлаб, халқлар ўртасидаги ҳамкорликни кучайтириш йўлида янги қадам бўлади, деб ишонамиз.

1955 йил, 16 апрель.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Бизнинг э'тирозларимиз"

Мусобақадош Андижон область ўзаро текшириш бригадасининг бир группа а'золари Мирзачўл районидаги МТС ва колхозларда бўлиб, у ердаги кўпгина жиддий нуқсонларни очиб ташлаган эдилар. 2-нчи МТСда механизмларни ремонт қилиш ва янги усулда чигит экишга мослаштириш ишлари судралган. Василевский номли, Охунбобоев номли, Ленин номли колхозларда чигит экишга ҳамма нарса тахт қилинмаган. Шунингдек чорвачилик, паррандачиликни ривожлантиришга етарли э'тибор берилмагани ва бошқа камчиликлар газетанинг 27 март сонида «Бизнинг э'тирозларимиз» сарлавҳали мақолада муфассал кўрсатилган эди.

Мирзачўл район партия комитети мақола юзасидан текшириш ўтказиб, 5 апрельдаги бюро мажлисида муҳокама қилган. Бюро мақолада келтирилган камчилик ва э'тирозларни тўғри деб топиб, МТС ва колхозларда ишни тубдан яхшилаш тадбирларини белгилаган.

„Мендан кетгунча..."

Газетамизнинг шу йил 2 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида чиққан мақолада кенг исте'мол моллари ишлаб чиқарувчи кўпгина саноат корхоналарининг ҳамда ҳунармандчилик артелларининг иши танқид қилинган эди.

Ўзбекистон ССР ҳунармандчилик кооперацияси совети («Узпромсовет») правлениеси раисининг ўринбосари ўртоқ Кузнецовнинг редакцияга хабар қилишича, мақола техника раҳбарлари, техника контроль бўлим бошлиқлари ва артель цех бошлиқларининг республика кенгашида муҳокама қилинган. Кенгашда маҳсулот сифатини яхшилаш, бракни камайтириш тадбирлари белгиланган. «Узпромсовет» правлениесининг 1955 йил 4 апрельдаги қарорида сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарган «Шарқ юлдузи» артелининг раиси ўртоқ Каримовга виговор э'лон қилинган ҳамда шу артелнинг техноруги ўртоқ Кравченко ўз вазифасидан озод қилинган.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 85 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Ленин ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи тўғрисида

В. И. Ленин томонидан тузилган, тарбиялаб камолга етказилган марксистик партия ишчилар синфи блан деҳқонларнинг мустаҳкам иттифоқини яратди. Коммунистик партия раҳбарлиги остида ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи тобора мустаҳкамланди ва ғоят буюк революцион кучга айланди. Бу иттифоқ Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасини, пролетариат диктатураси ғалабасини та'мин этди.

Ленинча социалистик революциянинг асосий масаласи пролетариат диктатураси масаласидир. Деҳқонлар масаласи эса, пролетариат диктатураси масаласининг муҳим таркибий қисмидир.

В. И. Ленин илмий социализмнинг ижодчилари К. Маркс ва Ф. Энгельснинг ишчилар синфи революцион ҳаракатини деҳқонлар ҳаракати блан бирга қўшиш тўғрисидаги фикрларига таяниб, ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи тўғрисидаги та'лимотни ишлаб чиқди.

В. И. Ленин ҳарбир муайян тарихий шароитда синфларнинг туб манфаатларини ҳисобга олиб, ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи формалари масаласини тўғри ҳал қилиб берди. В. И. Ленин ўзининг 1894 йилда ёзилган «Халқ дўстлари» нима ва улар социал-демократларга қарши қандай курашадилар» деган китобида ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи тўғрисидаги идеяни олға сурган ва уни асослаб берган эди. Ленин ўша вақтда Россия ишчилар синфи деҳқонлар блан иттифоқ тузиб, самодержавиени ағдариб ташлайди, сўнгра меҳнаткашлар ва эксплуатация қилинган омма блан иттифоқ бўлиб, бошқа мамлакатлар пролетариатлари блан ёнма-ён туриб ошкора сиёсий курашнинг тўппа-тўғри йўлидан ғолибона коммунистик революция сари боради, деб кўрсатган эди.

XIX аср охири ва XX аср бошларида революцион ҳаракат маркази Европадан Россияга кўчиб ўтди. Россияда буржуа-демократик революцияси етилиб келмоқда эди. Ленин, яқинлашиб келаётган революцияда раҳбар куч пролетариатгина бўлиши мумкин, деб та'лим берди. Ишчилар синфининг буржуа-демократик революцияда енгиб чиқиши учун унинг иттифоқчиси тўғрисидаги масаланинг тўғри ва ўз вақтида ҳал қилиниши катта аҳамиятга эга эди. Бу масаланинг тўғри ҳал қилинишига II Интернационал оппортунистлари ва Плеханов бошчилигидаги меньшевиклар қаттиқ қаршилик кўрсатдилар. Улар пролетариатни иттифоқчисиз қилиб қўйишга, буржуазияга бўйсундиришга очиқдан-очиқ урундилар.

В. И. Ленин II Интернационал оппортунистларини ва уларнинг ҳомийлари бўлган меньшевикларни, эсерларни қаттиқ танқид остига олди, уларни ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирди. Ленин, ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқининг асоси бу иккала синф туб синфий манфаатларининг умумийлигидадир, деб ўргатди.

В. И. Ленин 1905 йил 10 мартда большевистик «Вперёд» газетасида босилиб чиққан «Пролетариат ва деҳқонлар» номли мақоласида, буржуа-демократик революцияси даврида ишчилар ва деҳқонлар бу революциянинг тўла ғалаба қилишидан манфаатдордирлар, чунки бу ғалаба ишчилар синфига уюшиш, оммага раҳбарлик қилиш маҳоратини ўргатиб, революцияда гегемонлик ролини ўйнаш ҳамда социалистик революцияга ўтиш учун имкон беради, деб кўрсатди. Буржуа-демократик революция ғалаба қозонган тақдирда деҳқонлар помешчиклар зулмидан қутқазилар, уларга ер ва демократик ҳуқуқлар берилар эди.

Ленин, пролетариатнинг чоризм устидан қат'ий ғалаба қилишидан деҳқонлар манфаатдордир, деган фикрни олға суриб, буржуа-демократик революцияда барча деҳқонлар пролетариатнинг иттифоқчиси бўлиши керак деб ҳисоблади. «Пролетариатнинг революцион курашига деҳқонлар оммаси қўшилган тақдирдагина пролетариат демократизм учун курашда ғалаба қозониши мумкин» деб ёзган эди В. И. Ленин (Асарлар, 9 том, 50 бет).

Ленин марксистик партиянинг буржуа-демократик революциядаги стратегия ва тактикасини асослаб, партиянинг деҳқонлар масаласи юзасидан бўлган икки стратегик шиорини та'рифлаб берди. Бу икки шиор: буржуа-демократик революцияда барча деҳқонлар блан иттифоқ бўлиш ва социалистик революция даврида энг камбағал деҳқонлар блан иттифоқ бўлиш, деган шиорлар эди.

Биринчи рус революцияси мағлубиятга учради. Бу мағлубиятга олиб келган асосий сабаблардан бири ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқининг ҳали мустаҳкам бўлмаганлиги эди. Ўша вақтда кўпчилик деҳқонлар ҳали подшога ишонар эдилар ва шу сабабдан самодержавиега қарши кескин кураш олиб бормадилар. 1917 йилнинг февралига келиб деҳқонлар подшо ва буржуазия ўзларининг ашаддий душманлари эканлигига амалда ишондилар ва ишчилар синфи томонига узил-кесил ўтдилар. Шунинг натижасида мустаҳкамланган ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи февраль халқ революцияси ғалабасига ва чор ҳокимиятининг ағдариб ташланишига олиб келди. Шундай қилиб, тарихий процесс, ҳаёт ва революцион ҳаракат практикаси партиямизнинг деҳқонлар масаласи юзасидан биринчи стратегик шиорининг тўғри эканлигини тўла исбот қилди.

1917 йил февраль буржуа-демократик революцияси ғалаба қилганидан кейин тарихий шароит ўзгарди ва кун тартибига қўйилган вазифалар ҳам ўзгарди. Коммунистик партия олдида буюк оламшумул тарихий вазифа — буржуа-демократик революцияни охирига етказиш, социалистик революцияни тайёрлаш ва уни амалга ошириш вазифаси турар эди. Шу даврда, я'ни Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ва амалга ошириш даврида Ленин ғолибона социалистик революцияни амалга оширишнинг шарти сифатида ишчилар синфининг камбағал деҳқонлар блан иттифоқи шиорини майдонга ташлади. Бу эса Коммунистик партиянинг деҳқонлар масаласи юзасидан майдонга ташлаган иккинчи шиори, я'ни социалистик революция даврида ишчилар синфи блан камбағал деҳқонлар иттифоқини тузиш, ўрта деҳқонларни бетараф ҳолга келтириш шиори эди.

Партиямизнинг VI с'езди Ленининг бу кўрсатмасига амал қилиб, ўз қарорларида, фақат камбағал деҳқонлар томонидан қўллаб-қувватланган революцион пролетариатгина буржуазия диктатурасини ағдариб ташлайди ва ҳокимиятни ўз қўлига ола-олади, деб кўрсатди. Партиямизнинг бу қарорини амалга оширишга партия душманлари қаттиқ қаршилик кўрсатдилар. Коммунистик партия улуғ Ленин раҳбарлиги остида партиянинг ва совет халқининг ашаддий душманлари кўрсатган барча қаршиликларни енгиб ўтди ва ишчилар синфи блан камбағал деҳқонларнинг жанговар иттифоқини вужудга келтирди. Ана шу иттифоқ Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасини та'мин этди, пролетариат диктатурасини ўрнатиш, Совет ҳокимиятини барпо этиш, кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини тугатиш ва кишилик тарихида янги давр — коммунизм даврини очиш имкониятини берди.

Октябрь қуролли қўзғолони ғалаба қозонган куннинг эртасигаёқ Советларнинг II с'езди В. И. Ленин таклифи блан ер тўғрисидаги декретни қабул қилди. Декрет помешчиклар ер эгалигини тугатди ва ерга бўлган хусусий мулкчиликни бекор қилди. Деҳқонлар 150 миллион десятина ер олдилар ҳамда ҳар йили помешчикларга олтин блан 700 миллион сўм миқдорида ҳақ тўлашдан озод этилдилар. «Деҳқонлар мамлакатида,— деб ёзган эди Ленин,— пролетариат диктатурасидан биринчи бўлиб фойда кўрганлар, ҳаммадан кўп фойда кўрганлар, бирданига фойда кўрганлар умуман деҳқонлар бўлди» (Асарлар, 30 т., 105 бет).

Совет ҳокимияти қишлоқда амалга оширган бирқанча иқтисодий тадбирлар натижасида миллионлаб камбағал деҳқон хўжаликлари ўртаҳол деҳқон хўжаликларига айландилар, ўртаҳол деҳқон қишлоқда асосий фигура бўлиб қолди. 1918 йилнинг ёзида шаҳар пролетариатининг ёрдами блан қишлоқда қишлоқ камбағаллари комитетлари ташкил этилди. Бу комитетлар пролетариат диктатурасининг қишлоқдаги таянч пунктлари бўлиб қолдилар ҳамда кулакларни чеклаб қўйишда ғоят муҳим роль ўйнадилар. Қишлоқларда Советларнинг тобора мустаҳкамланиб борганлиги ўртаҳол деҳқонларнинг узил-кесил равишда Совет ҳокимияти томонига ўтишларига олиб келди. 1918 йилнинг ноябрига келиб, В. И. Ленин деҳқонлар масаласида партиянинг учинчи шиорини олдинга сурди. Кулакка қарши курашда бир дақиқа ҳам қайтмай ва камбағалларгагина мустаҳкам таянган ҳолда, ўртаҳол деҳқон блан битимга келаолиш керак, деб ёзган эди Ленин. Коммунистик партия гражданлар уруши йилларида Ленининг бу шиорига қаттиқ амал қилиб, ишчилар синфи ва деҳқонларни ҳарбий-сиёсий иттифоққа бирлаштирди. Ишчилар синфи блан деҳқонларнинг ҳарбий-сиёсий иттифоқи ички контрреволюцияни ва ташқи ҳарбий интервенцияни тор-мор келтиришда ва тугатишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

* * *

Тўрт йиллик империалистик уруш ва уч йиллик гражданлар уруши натижасида вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклаш, тинч хўжалик қурилиши ишига ўтиш даври—Коммунистик партия ва Совет давлати тарихида энг муҳим ва мураккаб даврлардан бири эди. Коммунистик партия олдида мамлакат хўжалик ҳаётининг барча масалалари юзасидан, янги шароитда оммага раҳбарлик қилиш методи тўғрисида янги установка ишлаб чиқиш каби энг муҳим вазифа турар эди. Бу тарихий вазифани 1921 йил мартда бўлиб ўтган партия X с'езди муваффақият блан бажарди.

В. И. Ленин ўзининг озиқ-овқат развёрсткасини озиқ-овқат солиғи блан алмаштириш ҳақида партия X с'ездида қилган докладида янги иқтисодий сиёсатга (НЭП)га ўтишнинг зарурлигини исботлаб берди ва бу сиёсат ишчилар блан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлайди, мамлакатимизда социализм пойдеворини қуришни та'минлайди, шаҳар блан қишлоқ ўртасидаги иқтисодий алоқани кучайтиради, деб кўрсатди. Партиянинг X с'езди Ленин кўрсатмасига амал қилиб, озиқ-овқат развёрсткасини озиқ-овқат солиғи блан алмаштириш тўғрисида қарор қабул қилди.

Коммунистик партия барча душманларнинг қаршилигини енгиб, янги иқтисодий сиёсатни изчиллик блан амалга оширди, ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи, социалистик саноат блан қишлоқ хўжалиги ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлади. Янги иқтисодий сиёсатнинг амалга оширилиши ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқининг янада мустаҳкамланишини, пролетариат диктатурасининг мустаҳкамланишини, деҳқонлар кенг оммасининг социалистик қурилишга жалб этилишини та'минлади.

Ленин, майда товар ишлабчиқариши капитализмни туғдириб туради, социализм ғалабаси учун қишлоқ хўжалигини тубдан қайта қурмоқ зарур деб, ўргатди. Бу муҳим вазифани амалга ошириш учун узоқ йиллар давомида кўп ишлар олиб бориш, деҳқонларни социалистик тараққиёт йўлига тушириб юбориш учун моддий имкониятларни юзага келтириш керак бўлди.

Коммунистик партия Ленининг, йирик машина саноати социализмнинг моддий базасидир, деган кўрсатмасига амал қилиб, мамлакатни индустриялашни амалга оширди ва қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган тракторларни ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини, минерал ўғитларни кўп миқдорда ишлаб чиқаришни йўлга қўйди, қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуриш учун зарур бўлган заминни тайёрлади, якка, тарқоқ, колоқ, доимо муҳтожликда яшаб келган деҳқон хўжаликларининг коллектив хўжаликларга бирлашишлари, фаровон ҳаёт кечиришлари учун зарур бўлган барча шароитларни яратди, ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлади.

МАКТАБ ҲАЁТИ

Мактабларда ўқув-тарбия ишлари сифатини яхшилайлик

Областимиздаги кўпгина халқ маорифи органлари ва мактаб коллективлари та'лим-тарбия ишларини кун сайин яхшиламоқдалар, ўқувчиларга фан асосларини сингдириш, уларни юксак онглилик, меҳнатсеварлик, ҳаётбахш совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашга катта э'тибор бермоқдалар; ўқув процессига политехника та'лимини жорий қилиш, ўғил ва қиз болаларнинг аҳил, уюшқоқ коллективини вужудга келтириш учун курашмоқдалар.

Тошкент районидаги айрим мактабларнинг коллективлари ҳам ўқитиш-педагогика процессини тўғри ташкил этиб ва ўқувчиларнинг мустаҳкам, дўстона коллективини вужудга келтириб, ўқув йилининг III чорагини бирмунча яхши кўрсаткичлар блан якунладилар. Бунга райондаги 25,20 ва 4-нчи мактабларни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Лекин шуни э'тироф қилиш керакки, та'лим-тарбия ишлари райондаги мактабларнинг ҳаммасида ҳам юқори савияда олиб борилаётир, деб бўлмайди. Умуман район бўйича олиб қаралганда ўқув-тарбия ишларининг сифати анча пасайиб кетган. Район мактабларидаги 8630 ўқувчидан III чоракда 1300 ўқувчи турли фанлардан ўзлаштирмаган.

Райондаги 19-нчи ўрта мактаб (директори Ч. Миртожиева, илмий бўлим мудири О. Зокиров)да ўқув-тарбия ишлари ниҳоятда бўшаштириб юборилган. Мактаб бўйича II чоракда ўзлаштириш 77,2 процент бўлган эди. Броқ III чоракда ҳам бу соҳада сезиларли даражада ўзгариш бўлмади. Мактабдаги 639 ўқувчидан 122 ўқувчи айрим фанлардан ўзлаштираолмаган. Жумладан 8,9,10-нчи синф ўқувчиларидан 22 бола III чоракда алгебрадан ёмон баҳо олган. Ба'зи синфларда ўзлаштириш жуда пасайиб кетган. Ўқитувчи М. Раҳимов раҳбарлик қилаётган 8 «а» синфда ўзлаштириш 67 процентда қолган.

Тажрибали ўқитувчилар коллективига ва ҳартомонлама қулай шароитга эга бўлган бу мактабда ўқув-тарбия ишлари сифатининг шунчалик пасайиб кетишига нималар сабаб бўлмоқда?

Аввало шуни айтиш керакки, мактаб ма'мурияти ўқитувчилар иши устидан доимий назорат қилиб туришни унутиб қўйган, ўқувчилар ўртасида тарбиявий ишлар сусайтириб юборилган, педагогика совети ва ота-оналар комитетининг фаолияти ўқув-тарбия ишларидаги камчиликларни тугатишга қаратилмаган. Мактабдаги айрим ўқитувчилар ма'муриятнинг доимий равишда назорат қилиб турмаслигидан фойдаланиб, ўз вазифаларига мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар, совет педагогикаси талабларини тўла бажармаётирлар.

Бу мактабда дарс тақсимлаш принципи ҳам бузилган. Олий ма'лумоти бўлмаган, В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг III курсидан ўқишни ташлаб кетган ўртоқ М. Қўшоқов 8, 9, 10-нчи синфларда адабиётдан дарс бериб келмоқда. У ўз билим даражасини ошириш устида ишламайди, педагогик маҳоратини такомиллаштирмайди. Қўшоқов дарс бераётган юқори синф ўқувчиларининг адабиёт фанидан олган билимлари тор ва саёздир. 10 «в» синф ўқувчиларидан А. Тўлаганов, Х. Қорабоев, А. Толипов, Х. Мирзаев ва А. Абдураҳмоновлар 150 сўзлик диктантни жуда кўп имловий хатолар блан ёзганлари ҳолда ўқитувчи Қўшоқов уларга «3» баҳо қўйган.

Мактабнинг кўпчилик ўқитувчилари ёзма ишларни жуда кам ўтказадилар. Ўқув йилининг биринчи ярмида 8 «а», 8 «в», 9 «в» ва 10 «а» синфларда адабиётдан бир мартда ҳам ёзма иш ўтказилмаган. 10 «б» ва 10 «в» синфларда ёзма иш ўтказилган бўлса ҳам, ўқитувчи Қўшоқовнинг мас'улиятсизлиги орқасида бу ёзма ишлар текширилмаган ва синф журналига тегишли баҳолар қўйилмаган. Шунингдек, рус тили ўқитувчиси ўртоқ Тазиддинова 5,6 ва 7 синфларда, немис тили ўқитувчиси ўртоқ Брисман 5—10-нчи синфларда ўқув йилининг биринчи ярмида ёзма иш ўтказмаганлар. Кўпчилик ўқитувчилар ва синф раҳбарлари ўзлаштирмовчи ўқувчилар блан етарли иш олиб бормайдилар, уларга индувидуаль ёрдам беришни яхши ташкил қилмаганлар.

Мактабда педагогика советининг мажлисларига олдиндан пухта тайёргарлик кўрилмайди ва бу мажлисларда ўқув-тарбия ишларини яхшилашга қаратилган актуал масалалар камдан-кам муҳокама қилинади.

Райондаги 21-нчи (директори Х. Енгаличев), 10-нчи (директори М. Исмоилов), 24-нчи (директори П. Пономарев) ва 9-нчи (собиқ директори С. Юнусов) мактабларда ҳам ўқитиш-педагогика процессини ташкил қилиш талабга тўла жавоб бермайди. 21-нчи мактабда III чоракда 866 ўқувчидан 143 ўқувчи турли фанлардан ўзлаштирмаган. Айрим синфларда аҳвол бундан ҳам ёмон. Масалан, 8 «б» синфда II чоракда ўзлаштириш 75 процент бўлган бўлса, III чоракда 66 процентга тушиб қолган. Бунга сабаб шуки, мактаб ма'мурияти ўқитувчиларнинг дарс бериш сифати устидан контрольлик қилмаган, синф раҳбари А. Усмонов (физика ўқитувчиси) эса ўзлаштирмовчи ўқувчиларга ёрдам беришни тўғри уюштирмаган. Ўртоқ А. Усмоновнинг ўзи дарсларга пухта тайёрланмай келади, дарс темаларини ҳозирги замоннинг муҳим масалалари блан боғламай, бир шаклда юзаки ўтаверади. Физика кабинетида етарли тажриба асбоблари бўлишига қарамай, ўртоқ Усмонов дарс бериш процессида кўргазмали ўқув қуроллари ва тажриба асбобларидан кенг фойдаланмайди. Бундай фактларни бошқа ўқитувчиларнинг дарс бериш практикасида ҳам учратиш мумкин.

Бу мактабда ҳархил фан тўгараклари фақат қоғоздагина бор бўлиб, амалда деярли ҳечқандай иш қилинмаётир. Мактаб анчагина бой физика, химия кабинетига ва катта тажриба участкасига эга. Аммо бу имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир. Район халқ маорифи бўлимининг старший инспектори ўртоқ Брусиловский ўқитувчилик қиладиган бу мактабда юқоридаги каби жиддий камчиликларнинг рўй бериши кишини ажаблантиради.

Бундай камчиликлар шунинг учун рўй бермоқдаки, район халқ маорифи бўлими ходимлари мактабларга ишнинг кўзини билиб, оператив раҳбарлик қилмаётирлар. Улар мактаб коллективлари иши устидан қаттиқ назорат ўрнатмаганлар, малакали инспекциялар ўтказмаётирлар, мактаб директорларига нисбатан талабчанликни бўшаштириб юборганлар. Районда ўқув-тарбия ишларини намунали йўлга қўйган илғор мактаб ва ўз фанидан юқори ўзлаштиришга эришган ўқитувчиларнинг тажрибалари кенг оммалаштирилмаётир. Бу соҳада район педагогика кабинети (мудири ўртоқ Р. Зуҳуров) фаолиятсизлик кўрсатмоқда.

IV чорак мактаблар ҳаётида ҳал қилувчи давр ҳисобланади, бу чоракда бутун йил давомида қилинган ишларга якун ясалади. Шунинг учун ҳам область ва Тошкент район халқ маорифи бўлимининг раҳбар ходимлари III чоракда йўл қўйилган хато ва камчиликларни тезда тугатиш чораларини кўришлари, район партия ва совет ташкилотлари эса мактабларга раҳбарликни ҳозирги юксак талаблар даражасига кўтаришлари керак.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати» газетасининг махсус мухбири.

Барча бригада ва звеноларда гектарнинг тўлиқ бўлиши учун курашайлик!

Янгийўл районидаги Маленков номли колхознинг ўртоқ М. Ғозибоев бошлиқ бригадасида ғўзани культивация қилишга киришилди. **Суратда:** бригада бошлиғи **М. Ғозибоев** (ўтирипти) ва звено бошлиғи **К. Пиримқулов** ўртоқлар чигитнинг униб чиқишини текширмоқдалар. Ўнгда — тракторчи ўртоқ **З. Ҳакимов** культивация қилаётир.

В. Салов фотоси.

Механизаторлар ёрдами блан

Ворошилов номли колхоз Пискент район 2-нчи МТС зонасидаги қолоқ ва камҳосилли колхозлардан бири ҳисобланади. Ўтган йили бу колхозда кўклам дала ишларида жиддий хатоларга йўл қўйилган эди.

Бу йил колхоз пахтакорлари механизаторлар блан ҳамкорликда ишлаб, пахтачилик соҳасида йўл қўйилган хатоларни тузатиш учун амалий чораларни кўрмоқдалар. Бу колхозда хизмат қилаётган 2-нчи МТС трактор бригадасининг а'золари чигит экиш даврида уюшқоқлик блан меҳнат қилдилар. Экиш агрегатларининг иши яхши ташкил қилинди. Натижада кўклам дала ишларида дастлабки муваффақиятларга эришилди.

Универсалчи Эрқул Алимов бошлиқ агрегатда ишлаётган механизаторлар ва колхозчилар квадрат-уялаб экишга пухта тайёргарлик кўрганликлари натижасида бу ишни биринчи кунлардаёқ яхши бажардилар. Контролёр Мирсоат Хидиров, сеялкачи Раймқул Суюнов, лебедкачи Эргаш Маҳимов ва Шерғози Турдиевлар 11 иш кунида 102 гектардан кўпроқ майдонга квадрат-уялаб чигит экиб бердилар.

Колхозда хизмат қилаётган универсалчилардан Ёқуб Каримов, Анорбой Эргашев ўртоқлар мавсумда берилган топшириқни 120 — 150 процент бажаришга эришдилар. Колхоз 12 иш кунида 215 гектар ерга 45x45 схемаси блан, 120 гектарга 60x60 схемаси блан ва 60 гектарга 60x45 схемаси блан ва 530 гектар майдонга торқаторлаб чигит экиб олди.

Ворошилов номли колхозда хизмат қилаётган механизаторлар пахтакорлар блан ҳамкорликда эришилган дастлабки муваффақиятларни мустаҳкамлаб, ғўза парваришини ҳам уюшқоқлик блан олиб борадилар.

М. БОБОЕВ,
Пискент 2-нчи МТСининг Ворошилов номли колхоздаги агрономи.

Чиринди тувакчаларда ғўза кўчати етиштириб, пахта ҳосилини ошириш учун курашамиз

Тошкентда бўлиб ўтган пахтакорлар кенгаши қатнашчиларининг Мурожаатида пахтачиликни янада ривожлантириш, мавжуд ерларда пахта ҳосилини ошириш, бунинг учун янги, прогрессив методларни дадиллик блан жорий қилиш тавсия этилди. Бу йил областимизнинг колхозларида квадрат-уялаб, тор қаторлаб чигит экиш кенг жорий қилинмоқда. Биз колхозимизда 1.170 гектар пахта майдонининг 120 гектарига квадрат-уялаб, қолган майдонга торқаторлаб чигит экдик. Колхозимизда чигит экиш барвақт тамомланди.

Ма'лумки, экиш даврида ба'зи сеялкалардан чигит тушмай қолиши, ерда чигитнинг чириб колиши, ба'зи ерларда нам қочганлиги сабабли чигитнинг текис униб чиқмаслиги каби ҳодисалар юз беради. Натижада ҳар гектар ерда белгиланган кўчат тўла бўлмай қолади. Бу нарса ҳосилнинг камайишига сабаб бўлади. Кўп колхозларда ҳозиргача чигит униб чиқмаган ерларга қўшимча чигит экиш тадбирлари кўрилади. Бу нарса бизнингча унча мувофиқ эмас. Чунки, олдин экилиб униб чиққан ғўзалар блан кейин экилиб униб чиққан ғўзалар ўртасида қарийб 15 кун фарқ бўлади. Бу икки хил ғўзанинг ривожланиши, ҳосил бериши ҳам бирхил бўлмайди. Кейинги униб чиққан ғўзалар гарчи ерга солинган ўғитдан, сувдан баробар фойдаланса ҳам кеч экилганлиги учун кутилган ҳосилни етказиб беролмайди. Ба'зан бу ғўзалар бачки бўлиб қолади. Биз пахтакорлар ғўза ораларидаги ёввойи ўтларга қарши курашиб ,кўп меҳнат сарф қиламиз. Лекин пахта ҳосили бўлмайдиган ёки жуда кам ҳосил берадиган кейинги экилган ғўзаларни яхши ривожланган ғўзалар қатори озиқлантирсак хато қилган бўламиз. Ростдан ҳам бу ғўзалар яхши ҳосил бермагани учун ёввойи ўтдан қандай фарқи бор? Шунинг учун биз 4 йилдан бери чигит униб чиқмаган ерларга қайтадан чигит экиш усулидан воз кечдик. Бунинг ўрнига ерга экилган чигитлар блан бир вақтда ғўза кўчатларини тайёрлаш усулини кенг қўллана бошладик. Бу эса колхозимизда ҳар гектар ерда мўл ҳосил етиштиришимизни та'минламоқда. Шу туфайли ўтган йили Мирзачўл шароитида 1.150 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан 34,5 центнердан пахта ҳосили олинишини, колхозимизга янги қўшилган Молотов участкасида эса 470 гектар ернинг ҳар гектарида ҳосилнинг 5 центнердан кўпайишини та'минладик.

Партия ва ҳукуматимиз колхозчилардан пахтачиликда янги, прогрессив методларни дадиллик блан жорий қилишни, янги иш усулларини қидириб топишни талаб қилмоқда. Қишлоқ хўжалигимиз зарур бўлган янгидан-янги техникалар блан та'минланмоқда.

Ўтган йили колхоз тажриба участкасида янги бир тажриба ўтказдик. Бу тажрибамизнинг мазмуни қуйидагилардан иборат: биз ҳар йили чигит униб чиқмаган ерларга кўчат экардик. Шунинг учун кўчатни барвақт ҳозирлаб об-ҳаво қулай бўлган вақтда бутун бир майдонга ғўза кўчати эксак, қандай бўлар экан деб ўйладик ва ярим гектар ерга тажриба учун кўчат экдик. Ярим гектар ерга эса оддий усулда чигит экдик. Шу иккихил ерни ёз давомида таққослаб текшириб бордик. Энг олдин 20 апрельда ерга ҳам, стаканга ҳам чигит экилди. 20 майда ғўза 3-4 қулоқ бўлганда белгиланган ерга кўчат ўтказилди. Ҳар иккала ерда ҳам ғўзалар бирхил парвариш қилинди ва сув берилди. Лекин натижа бошқача бўлиб чиқди. Оддий усулда чигит экилган майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил олинди, кўчат қилиб экилган ердан эса 64 центнердан ҳосил олинди.

Ғўзани кўчат қилиб экиш блан пахта ҳосилини ошириш сабабларини синчиклаб ўрганабошладик. Ма'лумки, ғўза ўқ илдизи блан эмас, ён илдизлари блан озиқланади. Шу нуқтаи назардан қараганда кўчат учун экилган чигитлар униб чиққач 80—90 процент маҳаллий ўғит ва 10—20 процент тупроқ аралашмасидан ҳозирланган тувакчалардаги ғўзалар эркин ўсади, ён илдизлари чиққан ҳамон дарҳол озиқ моддаларидан фойдаланади, ғўза яхши ривожланабошлайди. Баҳорда бўладиган ба'зи совуқлар маҳалида ҳам ғўза махсус ойнаволи чуқурларда бешикаст ўсаберади. Далага экилган чигитлар эса 15 кунгача ердан озиқ моддалари қидириб «қийналади». Шунинг учун ерга экган чигит блан тувакчага экилган чигитдан униб чиққан ғўзаларнинг ривожланиши бирхил бўлмайди. Ерга экилиб униб чиққан ғўзалар тувакчага экилган ғўзаларга қараганда анча заиф бўлади. Ҳосили ҳам тувакчага экилган ғўзаларга нисбатан камроқ бўлади. Масалан, тажриба участкасига экилган ғўзаларнинг кўсаклари бўлиқ, ҳар кўсакдан чиққан пахтанинг оғирлиги 8—9 граммгача етди. Ерга экилган чигитдан ҳосил бўлган кўракларнинг ҳарбирида олди пахтанинг оғирлиги эса 5—6 граммдан ошмайди.

Ба'зи ўртоқлар кўчат қилиб ғўза экишни жуда машаққат иш деб ўйлайдилар. Бу нотўғри фикр. Дастлаб квадрат-уялаб чигит экиш ҳақида гап бошланганда ҳам худди шундай дейилган эди. Бу ҳақда биринчи марта эшитганимизда ҳаммамиз ваҳимага тушган эдик. Лекин иш қилингач, кўпчилигимиз ўз хатоларимизни тушуниб олдик.

Стакан қилиб ғўза кўчати ҳозирлаш унча қийин иш эмас. Ҳозир бизнинг колхозимизда суткага қарийб 90 минг дона стакан ҳозирлайдиган «ИГ—9—М» янги машина ишлаб турипти.

Энди стаканда ҳозирланган ғўза кўчатларини экишга келганда бунда ҳам янги машиналар колхозчиларни қўл меҳнатидан озод қилади. Асосий ишларнинг ҳаммасини машина бажариб беради. Яқинда бизнинг колхозимизга карам кўчати ўтказадиган машина олиб келинди. Бу машина блан 60x60 схемасига мувофиқ ғўза кўчатларини бемалол квадрат-уялаб экиш мумкин. Шунинг учун колхозимиз правлениеси бу йил яна тажриба учун 10 гектар ерга квадрат-уялаб ғўза кўчатлари экишга қарор қилди. Ғўзаларни кўчат қилиб квадрат-уялаб экилган ҳар гектар ердан ўтган йилги тажрибамизга таяниб, 70 центнерга етказиб ҳосил олишни мўлжалламоқдамиз. Бизга бундай янги усулни жорий қилишда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ходими Крис, Сирдар'ё районидаги 2-нчи МТСнинг бош агрономи Шкода, колхозимизнинг қишлоқ хўжалик тажриба участкасининг бошлиғи Ирисбоев ўртоқлар ёрдам бермоқдалар. Биз бу прогрессив усулни изчиллик блан жорий қилиб, яхши натижаларга эришамиз.

А. УБАЙДУЛЛАХЎЖАЕВ,
Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

Совхоз коллективи чигитни тўла ундириб олиш учун курашмоқда

3-нчи «Боёвут» совхози механизаторлари ва пахтакорлари кўклам дала ишларида социалистик мусобақани кучайтириб, белгиланган топшириқларни муваффақиятли бажардилар. Экин майдонларини тайёрлаш, ер ҳайдаш ва чигит экиш ишлари конвейер усулида ташкил қилинди. Ҳайдалган ерларга пешма-пеш борона босилиб, молалаб, чигит экилди.

Трактор колонналарининг механизаторлари ўзаро мусобақалашиб социалистик мажбуриятларини тўла бажардилар. Квадрат-уялаб чигит экиш учун ажратилган майдонлар яхши тайёрланиб, квадратларининг аниқ бўлишига ва чигитнинг сифатли экилишига алоҳида э'тибор берилди. Совхознинг илғор тракторчиларидан Равшан Шодмонов, Анвар Муродов, Тўйчи Муродов, Муртазо Холбоев ўртоқлар ҳар куни белгиланган нормаларини бир-икки ҳиссадан ошириб бажардилар. Мавсум нормаларини эса 120 — 150 процентга етказиб адо этдилар. 773 гектар майдонга квадрат-уялаб чигит экилди.

Совхознинг илғор пахтачилик бригадалари чигит экишни тамомладилар, энди уни тўла ундириб олиш учун курашмоқдалар. Р. Пиримқулов, О. Тўраев, Т. Норқўзиев ва Жумабоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда экилган чигитлар ёппасига униб чиқабошлади.

Совхоз коллективи 3820 гектар майдондаги чигитни текис ундириб олиш ва ғўза парваришини уюшқоқлик блан бошлаш тадбирларини кўраётир.

С. САИДАЛИЕВ.

Ленин майда, якка деҳқон хўжаликларини йирик, коллектив қишлоқ хўжалигига ўтказишни кўзда тутган кооператив планни ишлаб чиқди. Ленин кооперацияни кенг омма учун энг тушунарли ва деҳқонларни социализм йўлига солиб юборишнинг бирдан-бир тўғри йўли, деб билди. Броқ бунда Ленин ихтиёрийлик принципига қаттиқ амал қилишнинг зарурлигини доим уқтириб кўрсатди.

Совет халқи социализм қуриш тўғрисидаги Ленин та'лимотига амал қилиб, Ленин ишининг буюк давомчиси И. В. Сталин бошчилигидаги Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатни индустриялашни муваффақиятли равишда амалга оширди, шаҳарнинг қишлоқ блан бўлган ишлабчиқариш муносабатларини мустаҳкамлади, деҳқонларга уларнинг оммавий равишда коллектив хўжаликларга ўтишларида моддий ва ташкилий ёрдам кўрсатди.

Колхоз тузумининг ғалаба қилганлиги, кулакларнинг ёппасига коллективлаш асосида синф сифатида тугатилганлиги натижасида Совет ҳокимиятининг қишлоқдаги социал базаси анча кенгайди ва мустаҳкамланди. Барча колхозчи деҳқонлар пролетариат диктатурасининг қишлоқдаги таянчи бўлиб қолди. Ҳозир мамлакатимизда 94 минг колхоз, 8950 МТС ва 4700 дан кўпроқ совхозлар бор. Бизнинг социалистик қишлоқ хўжалигимиз дун'ёда энг йирик, энг юқори даражада механизациялашган хўжаликка айланди.

Ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи шундай бир куч бўлдики, Коммунистик партия бу кучга таянган ҳолда совет халқини социализм ғалабасига олиб келди. Социализм шароитида ишчилар синфи блан колхозчи деҳқонлар иттифоқи бу икки синф ўртасидаги дўстликка айланди, бу иттифоқ совет халқи ма'навий-сиёсий бирлигининг асоси, совет давлати енгилмас қудратининг манба'и бўлиб қолди.

Улуғ Ватан уруши ишчилар синфи ва деҳқонлар иттифоқининг буюк ҳаётий кучга эга эканлигини бутун дун'ё олдида намойиш қилиб кўрсатди.

Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги, Совет ҳокимиятининг доимо ғамхўрлиги ва улуғ рус халқининг оғаларча кўрсатган ёрдами туфайли Ўзбекистон ҳам чор Россиясининг собиқ барча четка ўлкалари каби қолоқликдан, қоронғиликдан ва қашшоқликдан озод бўлди. Ҳартомонлама гуллаб-яшнаётган, оғир саноати юксалган, юқори даражада механизациялашган йирик социалистик қишлоқ хўжалигига эга бўлган, шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти ривожланган илғор социалистик республикага айланди.

Ўзбекистон партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг раҳбарлиги остида республикада ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқини вужудга келтирди, уни мустаҳкамлаб ривожлантирди. Бу иттифоқ Ўзбекистонда ҳам оламшумул-тарихий аҳамиятга эга бўлган ғалабаларни қўлга киритишда ҳал қилувчи роль ўйнади.

* * *

Совет халқи уруш йиллари мобайнида меҳнат соҳасида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди, урушдан қаттиқ зарар кўрган халқ хўжалигини қисқа вақт ичида тиклаб олди ҳамда социалистик экономика ва маданиятни юксалтиришда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқда.

Коммунистик партия Ленин васиятларига оғишмай амал қилиб, мамлакатимиз оғир саноатини устун даражада ривожлантиришни давом этдирмоқда ва мамлакатимизни тобора кўпроқ электрлаштирмоқда.

Коммунистик партия эндиликда оғир саноатни ривожлантиришда эришилган катта муваффақиятларга таянган ҳолда, қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантириш программасини амалга оширмоқда. Социалистик шаҳар қишлоқ хўжалигимизни энг янги ва мукаммал қишлоқ хўжалик машиналари блан етарли даражада та'минламоқда. 1954 йилда мамлакатимиз далаларида 1 миллион 260 минг трактор, 326 минг комбайн, 375 минг юк машиналари ва бошқа кўп мураккаб қишлоқ хўжалик техникаси ишлади.

КПСС Марказий Комитетининг шу йил январь ойида бўлиб ўтган Пленуми яқин 5—6 йил мобайнида мамлакатда дон етказишни ҳар йили 10 миллиард пуддан зиёд кўпайтириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни икки-икки мартадан кўпроқ оширишни вазифа қилиб қўйди. КПСС Марказий Комитети Пленумининг кўрсатиб ўтишича, бу вазифани муваффақият блан бажариш учун 1956 йилга келиб янги ўзлаштирилаётган ерларда экин майдонларини 28—30 миллион гектарга етказиш, ҳосилни йиғиб олиш вақтида нобудгарчиликни камайтириш ва барча экин майдонларида ҳосилдорликни оширишга эришиш, маккажўхори экин майдонларини анча кенгайтириш зарур. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети колхозларда раҳбарлик вазифаларида ишлаш учун партия, совет, хўжалик ва инженер-техник кадрлар составидан 30 минг тажрибали ходимларни 1955 йилнинг июлигача кўнгилли равишда қишлоқ хўжалигига юбориш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Социалистик қишлоқ хўжалигимизга тажрибали кадрлардан иборат бўлган бундай катта отряднинг юборилиши Коммунистик партиянинг ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқини бундан буён ҳам мустаҳкамлашни ўзининг энг катта ва муқаддас вазифаси деб билганлигини равшан исбот этади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳамавақт ишчи ва деҳқонларнинг ҳаётий манфаатларига тўла жавоб берадиган сиёсатни, ишчилар синфи блан колхозчи деҳқонлар иттифоқини ҳарёқлама мустаҳкамлайдиган сиёсатни амалга ошириб келмоқда. Чунки, бу иттифоқ Ватанимиз куч-қудрати ва енгилмаслигининг манба'и, коммунизм тўла тантанасининг гаровидир.

Бутун дун'ё меҳнаткашлари ишчилар блан деҳқонлар иттифоқи эксплуататорлар ҳукмронлигини йўқ қилиб ташлайоладиган ҳамда адолатли коммунистик принципларга таянган янги жамият қураоладиган буюк ижтимоий куч эканлигига тобора кўпроқ ишонч ҳосил қилмоқдалар.

Улуғ Ленин асос солган ва тарбиялаб чиниқтирган Коммунистик партиянинг раҳбарлиги остида вужудга келган ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи мамлакатимизда оламшумул-тарихий аҳамиятга эга бўлган ғалабаларни, социализм қурилиши ғалабаларини та'мин этди. Бу иттифоқ шонли партиямиз раҳбарлигида Ватанимизда коммунизм қурилиши ғалабаларини та'минламоқда.

С. САИДАЛИЕВ.

☆

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Бир қарич ерни ҳам бўш қолдирмай чигит экайлик

Экишни муваффақиятли тамомлаган районлар, колхозларда чигитни биртекис ундириб олиш учун кураш қизитиб юборилди. Ўртасарой ва Оққўрғон районидаги колхоз ҳамда совхозларда колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳарбир далани бирма-бир текшириб чиқмоқдалар ва чигит экилмай қолиб кетган бурчакларга чигит экаётирлар. Уртасарой районидаги «Полярная звезда», Оққўрғон районидаги «Сталинчи» колхозларида бу иш айниқса намунали уюштирилган. Колхозчилар ивитилган ва қоидага биноан дориланган чигитларни экаётирлар.

Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли, Янгийўл районидаги Маленков номли колхозларнинг правлениелари гектарнинг тўлиқ бўлиши учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Охунбобоев номли колхозда бирнеча йилдан бери ғўзани кўчат қилиб ўтқазиш амалга оширилаётир. Бунинг учун колхоз ҳар йили махсус парникда ғўза кўчатлари тайёрламоқда ва бу кўчатлар чигити хато чиққан қаторларга ягана вақтида ўтқазилмоқда. Шунинг учун ҳам колхоз ҳарбир пайкалдаги ғўзанинг биртекисда ривожланишига, бирхилда ҳосил олинишига ва барвақт етилишига эришмоқда.

Лекин шуни айтиш керакки, областимиздаги кўпгина колхозлар чигит экишни тамомлаган бўлсалар ҳам, ундан кейинги ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйиб, бўшашувчиликка йўл қўймоқдалар. Верхне-волинск районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг чигит экишни тамомлаган бригадаларида ўқариқлар олиш ва улар четига чигит экиш ҳозиргача ҳам уюштирилмаган. Ваҳоланки, бу колхознинг барвақт чигит экилган далаларида ғўза майсалари кўриниб қолган бўлса ҳам ер четкаларига чигит экилмаган. Қўл блан қилинадиган ишларнинг ўз вақтида бажарилмаслиги, ғўзанинг нотекис бўлиб қолишига сабаб бўлади. Натижада ғўза ҳархил ривожланиш даврини кечириб, ҳосил олиниши ҳам бирхил бўлмайди.

Шу райондаги Шверник номли, М. Горький номли колхозларда ҳам трактор айланаолмайдиган жойларга ва ўқариқларга чигит экиш учун кишилар ажратилмаган.

Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, колхозларнинг раислари, МТС ва совхозларнинг директорлари чигит экишни тезроқ тугаллашга эришиш блан бир қарич ерни ҳам бўш қолдирмай чигит экилишини та'минлаш учун барча зарур тадбирларни кўришлари ва бу ишда амалий ташкилотчилик қилишлари керак.

Колхозлардаги бригада ва звено бошлиқлари ўз ерларини синчиклаб текшириб чиқишлари, чигит юза тушиб қолган жойларга, ўқариқларга чигит экишни уюштиришлари керак. Шундагина гектарнинг тўлиқ бўлишига эришилади — бу эса ҳосилнинг ошишини та'мин этади.

Шунга эришмоқ керакки, ҳарбир бригадада ўқариқ олишга, қаторларни текшириш ва у жойларга зарур бўлганда чигит экиш учун кишилар ажратилсин. Барча колхоз ва совхозларда бирқарич ерни ҳам бўш қолдирмай, ўз вақтида чигит экиб олиш мўл ҳосил етиштиришда асосий шартлардан биридир.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 18 АПРЕЛЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Районлар	Ҳамма экилган ер	Шу жумладан квадрат-уялаб экиш	Бир кунлик ўсиш
Оққўрғон	100	91,7	—
Қуйичирчиқ	100,0	103,0	—
Ўртасарой	99,5	48,5	—
Ўртачирчиқ	98,5	88,6	4,0
Янгийўл	98,2	53,7	2,3
Юқоричирчиқ	95,7	58,0	1,5
Пискент	93,3	117,6	3,4
Бекобод	89,8	81,4	2,4
Гулистон	89,0	66,8	4,2
Орджоникидзе	88,8	20,7	—
Ховос	88,7	60,4	1,6
Чиноз	87,8	81,2	4,0
Калинин	86,7	32,0	—
Верхне-волинск	86,4	23,2	4,0
Сирдар'ё	85,1	41,7	3,5
Оҳангарон	85,0	44,0	2,6
Бўка	80,9	74,8	2,6
Октябрь	74,0	44,0	4,4
Мирзачўл	69,1	59,2	4,6
Область бўйича жам'и	89,1	62,0	2,5

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 85 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Германия Демократик Республикаси Эйслебен шаҳрининг майдонларидан бирида В. И. Ленин ҳайкали бор. Уруш йиллари гитлерчи оккупантлар бу скульптурадан бошқа мақсадларда фойдаланиш ниятида заводга олиб келадилар. Антифашист — немис ишчилари фашистлар қамоғига ҳайдаб келтирилган совет кишилари блан биргаликда ҳайкални беркитиб қўйдилар ва уни озодлик кунига қадар сақладилар.

Шаҳар аҳолисининг илтимоси блан Владимир Ильич ҳайкали Эйслебен майдончасига ўрнатилди.

Суратда: ҳайкални сақлаб қолишда қатнашган кекса ишчи Пауль Шустер (ўнгда) бир группа ёшларга ҳайкалнинг тарихини сўзлаб бермоқда.

Е. Удевиченко фотоси (ТАСС фотохроникаси).

НЕМИС ХАЛҚИ В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 85 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

БЕРЛИН, 16 апрель. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг жамоатчилиги бутун дун'ё меҳнаткашларининг йўлбошчиси ва устози В. И. Ленин туғилган куннинг 85 йиллигини кенг нишонламоқда.

Республиканинг шаҳар ва қишлоқларида «Халқларнинг миллий-озодлик курашида ленинизмнинг аҳамияти», «Ленин — герман империализмига ва милитаризмига қарши курашда», «Социалистик қурилишнинг ленинча программаси» деган темаларда ва бошқа шундай темаларда лекциялар ҳамда суҳбатлар ўтказилмоқда. В. И. Ленин ҳаётига бағишланган виставкалар ва фотовитриналар ташкил қилинмоқда.

21 ва 22 апрельда Берлинда ва ГДРнинг бошқа шаҳарларида В. И. Ленин туғулган куннинг 85 йиллиги муносабати блан тантанали мажлислар бўлади.

Германия Бирлашган социалистик партияси МК ҳузуридаги Маркс — Энгельс — Ленин — Сталин институти В. И. Ленин асарларининг тўпламларини немис тилида янгидан нашр өтишга киришди. В. И. Ленин туғилган куннинг 85 йиллиги муносабати блан бу асарлар тўпламининг тўртинчи томи босиб чиқарилди.

Совет-Чехословакия илмий-техника ҳамкорлиги комиссиясининг сессияси тўғрисида ахборот

Совет Иттифоқи блан Чехословакия Республикаси ўртасида илмий-техника ҳамкорлиги Совет-Чехословакия Комиссиясининг еттинчи сессияси яқинда Москвада ўз ишини тамомлади.

Сессияда халқ хўжалигининг турли тормоқларидаги илмий-техника тажрибаларини айирбошлашга доир навбатдаги масалалар кўриб чиқилди ва ўзаро янги мажбуриятлар қабул қилинди.

Томонлар тарафидан имзоланган Протоколга мувофиқ, Совет Иттифоқи 1955 йилда Чехословакия Республикасига, жумладан, кон-руда, металлургия ва нефть ускуналари, қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришга тааллуқли техника ҳужжатларини; рудаларни бойитиш технологиясига доир, қаттиқ қотишмалар, шиша, тола, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришга доир ҳужжатларни беради.

Совет ташкилотлари чехословак мутахассисларини қабул қилиб, уларни СССР кўмир саноати, қишлоқ хўжалик машинасозлиги ва темир йўл транспорти соҳаларидаги муваффақиятлар блан таништиради.

Чехословакия Республикаси эса Совет Иттифоқига темирчилик-пресс ускуналар, темир-бетон шпаллар, катта блок қурилиш панельлари, резина пойафзал, полиграфия бўёқлари ва бошқа саноат буюмлари ишлаб чиқаришга тааллуқли техника ҳужжатларини беради.

Чехословакия ташкилотлари бир группа совет мутахассисларини машинасозлик ва кенг исте'мол моллари ишлаб чиқариш соҳасидаги техника муваффақиятлари блан таништирадилар.

Сессия ишлаб турган даврда Чехословакия делегацияси Москва, Донбасс, Грузиядаги бирқанча саноат корхоналари блан танишди, совхозларда, колхозларда, чорвачилик фермаларида бўлди.

Австрия Коммунистик партияси Марказий комитетининг баёноти

ВЕНА, 17 апрель. (ТАСС). АГП матбуот бўлими Австрия ҳукумати делегациясининг Москвада олиб борган музокараларининг якунлари тўғрисида Австрия Коммунистик партияси Марказий комитетининг баёнотини э'лон қилди.

Совет ва Австрия ҳукуматлари эришган битимлар, дейилади баёнотда, халқимизнинг манфаатларига мос келади ва Европада тинчлик учун порлоқ истиқболни вужудга келтиради. Бу битимлар фақат Австрия учунгина катта муваффақият бўлиб қолмай, балки мамлакатлар ва халқларнинг тотув яшаши учун курашаётган ҳамма киши учун ҳам катта муваффақиятдир... Биз австрияли бўлганлигимиз сифатида ҳам, тинчлик учун курашувчилар сифатида ҳам Москвада эришилган битимдан қувонмоқдамиз.

Совет Иттифоқи, дейилади сўнгра баёнотда, ҳарқандай хавфга қарши гарантияларга ва Австриянинг тўла мустақиллиги тикланишига ғоят катта аҳамият бераётганлигини ишонтирарли қилиб исботлади. Ғарбий Германиядаги милитаристик ва аннекционистик кучларга энг бошдаёқ шу нарса аниқ бўлиши керакки, Австрия 1938 йилдаги Австрия эмас ва улар бизнинг мамлакатимизни осонгина босиб ола биламиз деб умид қилмасликлари керак. Австриянинг мустақиллигини та'минлаш, деб уқтириб ўтилади баёнотда, Европада янги, тинч тараққиёт учун ва уруш хавфини юмшатиш учун замин яратиб бериши мумкин.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитетининг пленуми

БЕРЛИН, 16 апрель. (ТАСС). 13 — 15 апрельда Берлинда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумнинг иши тўғрисида э'лон қилинган ахборотда айтилишича, пленум Германия Бирлашган социалистик партияси МК сиёсий бюросининг ГБСП МК сиёсий бюроси а'золигига кандидат Эрих Хоннекер томонидан қилинган ҳисоботини тинглаган ва бир овоздан ма'қуллаган. Пленумда ГБСП МК сиёсий бюросининг а'зоси Карл Ширдеван партия ишларини яхшилаш тўғрисида, МК сиёсий бюросининг а'зоси Вилли Штоф ГДРнинг хавфсизлигини та'минлаш тадбирлари тўғрисида, МК секретари Герхарт Циллер илғор фандан фойдаланиш ва саноат корхоналарининг рентабельлиги тўғрисида ҳамда МК сиёсий бюроси а'золигига кандидат Эрих Мюккенбергер машина-трактор станциялари шохобчасини кенгайтириш ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида доклад қилганлар. Докладлар юзасидан бўлган музокараларда 43 киши сўзга чиққан.

ГБСП Марказий комитети Альберт Норденни МК а'золигига кооптация қилиш ҳақида қарор қабул қилган. Марказий комитет Норденни ва Курт Хагерни ГБСП МК секретарьлари қилиб сайлаган.

Польшада бир группа Америка ва Англия жосуслари қамоққа олинди

ВАРШАВА, 17 апрель. (ТАСС). Матбуотда хабар берилишича, кейинги вақтда Польша давлат хавфсизлик органлари Ғарбий Германиядаги Америка ва Англия разведка марказларининг агентларидан бир группасини қамоққа олганлар. Бу группа Польша Халқ Республикасига қарши жосуслик ва диверсия ишлари олиб борган. Қамоққа олинганлар орасида Лех-Мариан Крисяк, Генрик Гришинский, Зигмунд Юрис ва Болеслав Эйбенлар бор.

Империалистик разведкаларнинг агентларига Польшада жосуслик шохобчаси ташкил қилиш, диверсия ишлари олиб бориш ва жосуслик ма'лумотлари тўплаш топширилган. Қамоққа олинган вақтда уларнинг ёнидан ўқ узадиган қурол, заҳар, симпатик сиёҳ, сохта хужжатлар, валюта, олтин буюмлар, шунингдек кодлар топилган.

Тергов давом этмоқда.

Студентлар ва ёшлар газеталарининг редакторлари АҚШга бориш имкониятидан маҳрум этилдилар

Совет Иттифоқидаги студентлар ва ёшлар газеталари редакторларининг бир группаси АҚШга боришга рухсатнома сўраб 1954 йилнинг ёзида Москвадаги Америка элчихонасига мурожаат қилганлиги матбуотда хабар бериб ўтилган эди. 1953 йилда Америка студентлари газеталарининг Совет Иттифоқига келиб кетган редакторлари бу группани АҚШга боришга таклиф қилган эди. АҚШ ҳукумати, АҚШда ёзги каникул даврида уюшган студентлар ва ёшлар ташкилотлари орасида унчалик активлик бўлмайди, деган баҳона блан рухсатнома беришдан бош тортган эди. Совет студентлари ва ёшлари газеталарининг редакторларига рухсатнома бериш тўғрисидаги илтимос 1954 йил ноябрь ойида яна такрорланди. Шу йил 10 мартда АҚШ элчихонаси Ташқи Ишлар Министрлигига, Совет Иттифоқи студентлари ва ёшлари газеталари редакторларининг группасига 30 кун муддат блан рухсатнома берилади, деб хабар қилди.

24 мартда АҚШ элчихонаси СССР Ташқи Ишлар Министрлигига хабар қилиб, совет студентлари ва ёшлари газеталарининг редакторлари АҚШга боришлари блан боғлиқ бўлган расмиятларни бажо келтирмоқ учун улар элчихонага келишлари, ҳар иккала қўлларидаги бармоқларини босиб из қолдиришлари ва Америка анкеталарига қўл қўйишлари зарур, деб айтди. Шу анкетада айтилишича, АҚШга келучи шахслар «ўзларига ишониб таваккал қилиб келадилар ва уларнинг АҚШдан чиқиб кетишларига рухсат берилмай қолганликлари ёки АҚШда ушланиб қолганликлари тақдирда рўй бериши мумкин бўлган йўқотиш ёки зарарлар учун мас'улиятни ўз зиммаларига оладилар».

Шу муносабат блан шу йил 7 апрельда СССР Ташқи Ишлар Министрлиги АҚШ элчихонасига хабар қилиб, совет студентлари ва ёшлари газеталарининг редакторлари ўзларининг ижтимоий мавқи'ларига ва журналистик ишларининг вазифаларига тўғри келмайдиган бундай талабларни бажаришга рози бўлаолмайдилар, деб айтди. Шу блан бирга, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги кўрсатиб ўтдики, 1954 йилда совет шахматчилари АҚШга борган вақтларида улар олдига бу хилдаги талаблар қўйилмаган эди. Ма'лумки, 1953 йилда Америка студентлари газеталарининг икки группа редакторлари Совет Иттифоқига келиб кетган эдилар. Бундан ташқари, Америка студентлари газеталари редакторларининг бир группаси 1954 йилда ҳам Совет Иттифоқига келиб кетган эди. Кейинроқ, 1955 йилда Америка студентлари газеталари редакторларининг яна бир группаси Совет Иттифоқига келиб кетди. Америка студентлари газеталарининг редакторларига Совет Иттифоқига келиш учун рухсатнома берилаётган вақтда уларнинг ҳечбиридан бармоқларини бостириб из қолдиришни ҳам, СССРга келгандан кейин бу ердан чиқиб кетишга рухсат берилмаслиги ёки бу ерда ушланиб қолиниши мумкинлигига розилик беришни талаб қилиб ёзилган анкетага қўл қўйиш ҳам талаб этилмаган эди.

Америка студентлари газеталарининг редакторлари СССРга келишни сўраб рухсатнома беришни илтимос қилганларида уларнинг ҳаммасига СССРга келиш учун рухсатнома бериш вақтида совет томони мазкур тартибни ҳамиша қўлланиб келган эди.

Правардида АҚШ элчихонасига айтилдики, совет ёшлари ва студентлари газеталарининг редакторлари Америка студентлари газеталарининг редакторларига Совет Иттифоқига келиш учун рухсатнома берилганида қандай тартиб қўлланилган бўлса, ўзларига ҳам Америкага боришлари учун рухсатнома берилишида худди шу хилдаги тартиб қўлланилур, деб кутмоқдалар.

АҚШнинг СССРдаги элчиси Болен жаноблари 9 апрельда СССР Ташқи Ишлар Министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико ҳузурига келди ва АҚШнинг Москвадаги элчихонасига СССР Ташқи Ишлар Министрлиги томонидан 7 апрельда берилган баёнотга жавобан хабар қилиб, АҚШ ҳукумати Совет Иттифоқи студентлари ва ёшлари газеталарининг редакторларига нисбатан қўйилган талабларни бажо келтиришни қат'ий талаб қилмоқда, деб айтди. А. А. Громико бу масалада Совет Ҳукуматининг СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг 7 апрельда мазкур баёнотида баён қилинган позициясини та'кидлади.

Совет студентлари ва ёшлари газеталарининг редакторлари совет гражданларига нисбатан илгари ҳечқачон қўйилмаган мазкур талабларни бажо келтиришни мумкин эмас деб ҳисоблаб АҚШга боришдан воз кечишга мажбур бўлдилар. (ТАСС).

СССР Ташқи ишлар министрлигининг Яқин ва Ўрта Шарқда хавфсизлик тўғрисидаги баёноти ҳақида Лондонда, Парижда ва Нью-Йоркда баён қилинган фикрлар

ЛОНДОН, 16 апрель. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министрлигининг Яқин ва Ўрта Шарқда хавфсизлик тўғрисидаги баёноти ҳақида Лондонда баён қилинган дастлабки фикрлар мазкур баёнотнинг мустамлака халқларининг ўз мустақилликлари учун олиб бораётган курашига ўтказиши мумкин бўлган та'сири Британия пойтахтидаги муайян доираларни ҳавотирга солиб қўйганлигини кўрсатади.

Рейтер агентлигининг хабарларидан ма'лум бўлишича, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгдаги Конференцияси чақирилаётган пайтда СССР Ташқи ишлар министрлигининг шундай баёнот э'лон қилганлиги алоҳида норозилик туғдирмоқда. Бу баёнот, дейилади Рейтер агентлигининг хабарида, Туркия-Ироқ ва Туркия-Покистон пактларига қат'ий қарши чиқаётган барча араб давлатларининг сиёсатини қўллаб-қувватламоқда.

ПАРИЖ, 17 апрель. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министрлигининг Яқин ва Ўрта Шарқда хавфсизлик тўғрисидаги баёнотини газеталар бугун кўзга кўринарли жойларда э'лон қилдилар. Газеталар шуни уқтириб ўтадиларки, СССР ҳукумати, Яқин Шарқ ва Ўрта Шарқ мамлакатларига таз'йиқ кўрсатиш ва уларга таҳдид қилиш сиёсати давом этаберар экан, бу масала Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қараб чиқилиши лозим, деб ҳисоблайди.

Франс Пресс агентлиги баёнотни шарҳлаб, Бандунгдаги конференция арафасида Совет ҳукуматининг Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳвол тўғрисида чиқарган баёноти СССРнинг жаҳоннинг шу қисмига қизиқиб қараётганлигини кўрсатади, деб ёзади.

Агентлик, Совет ҳукуматининг баёноти Бандунгдаги Конференцияда муҳокама қилинса керак, Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг делегациялари бу масалага ўзларининг қандай қараганликларини айтсалар керак ва шундай қилиб, шу районлаги ба'зи мамлакатларни бир-биридан ажратиб турган ихтилофлар юзага чиқиб қолса керак, деб ҳавотир бўлиб та'кидламоқда.

НЬЮ-ЙОРК, 17 апрель. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министрлигининг Яқин ва Ўрта Шарқда хавфсизлик тўғрисидаги баёнотининг мазмуни тўғрисидаги хабарларни «Нью-Йорк таймс», «Нью-Йорк геральд трибюн», «Нью-Йорк жорнэл Америкэн» газеталари босиб чиқардилар. Баёнотдаги, Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларига таз'йиқ кўрсатиш, уларга таҳдид қилиш сиёсати давом этаберар экан, бу масала Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қараб чиқилиши лозим, деган сўзларни газеталар алоҳида бўртдириб бермоқдалар.

Ассошиэйтед Пресс агентлиги Вашингтон мухбирининг «Нью-Йорк таймс» газетасида босилган хабаридан ма'лум бўлишича, давлат департаменти бу сафар ҳам ўзининг сийқаси чиққан гапларини такрорлаб, СССР Ташқи ишлар министрлигининг баёнотини «пропаганда» деб э'лон қилган.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ БАНДУНГДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

БАНДУНГ, 17 апрель. **(ТАСС махсус мухбири)** 18 апрельда буерда Осиё ва Африка мамлакатларининг Конференцияси очилади. Бу — Осиё ва Африка халқлари вакилларининг ҳозирги замонга доир муҳим масалаларни муҳокама қилмоқ учун тарихда биринчи марта учрашувидир.

Ҳозирги вақтда Бандунгга асосан ҳамма делегатлар келиб бўлди. Бугун буерда делегациялар бошлиқларининг ғайрирасмий кенгаши бўлди. Бу кенгашда конференцияни очишга тайёргарлик кўриш тугалланди.

Конференция бутун Индонезия жамоатчилигининг диққат марказида турипти. Конференция номига турли мамлакатларнинг жамоат ташкилотларидан, шунингдек кўзга кўринган жамоат арбоблари ва сиёсий арбобларидан жуда кўп табрик телеграммалари ҳамда мактублар келиб турипти. Бу мактубларда халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзда тутган ишда муваффақият қозониш истаклари билдирилади.

ХХР ДЕЛЕГАЦИЯСИ БАНДУНГГА КЕЛДИ
Чжоу Энь-лай баёноти

БАНДУНГ, 17 апрель. **(ТАСС махсус мухбири).** Хитой Халқ Республикасининг бош министри ва Ташқи ишлар министри Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясида қатнашиш учун бугун Бандунгга келди.

Аэродромда делегацияни Индонезия бош министри Састроамиджойо кутиб олди.

Чжоу Энь-лай Бандунгга келиши блан баёнот берди. У ўз баёнотида уқтириб ўтдики, Осиё ва Африка мамлакатларининг конференцияси Осиё ва Африка мамлакатларининг делегатларига ўзларини қизиқтираётган ҳамма масалаларни биргаликда муҳокама қилиш имкониятини беради. Броқ, деди сўнгра Чжоу Энь-лай, ба'зи кишиларга бизнинг конференциямиз хуш келмаётганлигини ва бу кишилар конференцияни барбод қилишга ҳамма йўллар блан уринаётганликларини кўрсатиб ўтиш зарур.

Ҳаммаларингизга ма'лумки, ана шундай уринишлар натижасида Хитой Халқ Республикасининг делегацияси ўзининг бирнеча кишисидан жудо бўлди. Яқинда қилинган саботаж акти натижасида Ҳиндистон Республикаси, Вьетнам Демократик Республикаси ва бошқа мамлакатлар ҳам жиддий талафот кўрдилар. Лекин тинчлик ва дўстликдан иборат ҳаққоний иш мустаҳкамдир. Мен ишонаманки, конференция ҳарқандай қўпоручилик ҳаракатларини албатта енгаолади ва Осиё ҳамда Африка мамлакатлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик ўрнатишга ёрдам бериш ҳамда Осиёда ва Африкада ҳам, бутун дун'ёда ҳам тинчликни та'минлашга ёрдам бериш ишига қимматли ҳисса қўшаолади.

Осиё ва Африка мамлакатлари конференцияси очилди

БАНДУНГ, 18 апрель. (ТАСС). Бугун буерда Осиё ва Африка мамлакатлари конференцияси тантанали вазиятда очилди. Унда Осиё ва Африкадаги 29 мамлактдан делегациялар қатнашмоқда.

Конференция очилган вақтда Индонезия республикасининг президенти Сукарно табрик нутқи сўзлади.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

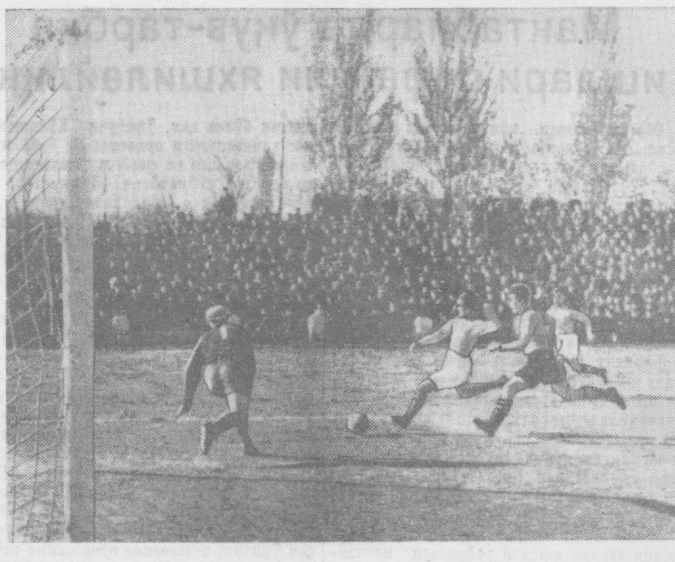

Суратда: «Динамо» стадионида Тошкент — «Спартак» ва Свердловск — «Авангард» командаларининг футбол ўйини. **В. Сироткин** фотоси.

„Спартак" командаси ютқазди

Ўтган якшанба куни Тошкент «Динамо» стадионида «Б» классი бўйича СССР биринчилиги учун футбол мусобақаларида қатнашучи командаларнинг биринчи ўйини бўлди. Бунда Тошкент «Спартак» командаси Свердловск «Авангард» командаси блан учрашди.

Ўйин дастлабки минутларданоқ қизғин тус олди, иккала команда ҳам тўпни биринчи бўлиб киритиш учун ғайрат блан ўйнади. Ниҳоят бу шараф меҳмонларга муяссар бўлди. Ўйиннинг олтинчи минутида қилинган жуда яхши комбинация натижасида меҳмонларнинг ҳужумчиларидан бири тўпни «Спартак» дарвозасига киритишга муваффақ бўлади.

Ўйиннинг иккинчи ярмида ҳам ташаббус тезда меҳмонлар қўлига ўтади. Спартакчилар дарвозаси олдида кўпгина хавфли ҳолатлар юз беради. Броқ «Спартак» ҳимоячилари бирмунча дуруст ўйнаб, бу хавфларни да'ф этадилар. Шундан кейин ташаббус вақтинча спартакчилар қўлига ўтади. Ҳужумчилар рақиб томон дарвозаси олдида тез-тез пайдо бўлабошлайдилар. Лекин тўпни тўғри мўлжал блан тепабилмаслик уларга ҳисобни бараварлаштириш имкониятини бермайди.

Меҳмонлар бирмунча уюшқоқлик блан ўйнадилар. Уларнинг кенг фронт бўйлаб бир-бирларига усталик блан тўпни узатишлари, техника жиҳатидан яхши ўйнаганликлари кўзга яққол ташланиб турди. Ўйин 2:1 ҳисоби блан меҳмонлар фойдасига тугади.

Ўз составини янги, ёш футболчилар ҳисобига бирмунча янгилайолган «Спартак» футбол командасидан тамошобинлар кўп нарса умид қилган эдилар. Лекин улар тамошабинларнинг бу умидини оқлайолмадилар. «Спартак» командасининг энг катта хатоси шундаки, бундаги ҳужумчилар ўзбошимчалик блан иш тутадилар, ҳарқайси ҳужумчи ўзини кўрсатишга ҳаракат қилади. Бу, мутлақо хатодир. Олдиндан ўйланиб қилинган тактик комбинациялар, ўйинда уюшқоқлик кўрсатиш, тўпни тўғри мўлжал блан тепаолишгина командага муваффақият келтириши мумкин. «Спартак» командасининг тренерлари, шу блан бирга бутун команда а'золари дастлабки мағлубиятдан ўзларига тўғри хулоса чиқариб олишлари ва келгуси ўйинларни яхши ўтказиш учун бутун чораларни кўришлари керак.

Шахмат бўйича Республика XX чемпионати

Мусобақанинг ўнинчи турида мусобақа лидерларидан Грушевский Раньков блан учрашди. У, бир сипоҳини вақтинча қурбон қилиб Раньковнинг шоҳига қаттиқ ҳужум бошлади. Яхши ҳимоя усуллари топилмагач тезда Раньков таслим бўлди. Бирбрагер эса ўз рақиби Эльбековнинг қилган қўпол хатосидан яхши фойдаланиб, ўйинни ўз фойдасига ҳал қилди.

Муҳиддинов Мухин блан бўлган учрашувда доналар устунлигига эга бўлсада, броқ айни ҳал қилучи пайтда катта хатоларга йўл қўйиб, ютқазди. Бу ютуқ блан Мухин олдингилар сафига ўтиб олди. Спорт мастери Шамкович А. Коганни ютди. Кучмар блан А. Коган ўрталаридаги учрашув дуранг бўлди.

Хўжаев-Шаровский ва Баренбаум-Сарваров ўрталаридаги ўйин танаффусгача тамом бўлмай кечиктирилди.

* * *

Ўнбиринчи турда оқ доналар блан ўйнаган Сарваров мусобақа лидерларидан Бирбрагерга қарши жуда яхши ўйнади. У, бирнеча доналар манёвридан сўнг, икки сипоҳини бериб қораларнинг фарзинини ютишга муваффақ бўлди. Лекин бирнеча суст юришлардан кейин рақибининг доналарини активлаштиришга йўл қўйиб, ўйинни ўзи учун ёмонроқ аҳволда кечиктирди.

Эльбеков Грушевский блан бўлган учрашувда ўзининг анча моҳир ўйинчи эканлигини кўрсатди. Тез орада унинг сипоҳлари қулай вазиятларни эгаллаб, Грушевскийнинг позициясига таҳликалар солабошлади. Грушевскийнинг яхши ҳимоялари натижасида ўйин тамом бўлмай, Эльбеков учун салгина яхшироқ аҳволда кечиктирилди.

Раньков чиройли комбинациядан кейин, тажрибали рақиби Назаровни таслим бўлишга мажбур қилди. Мухин Кучмарни, Л. Коган Хўжаевни, Муҳиддинов Каримовни ютди. Шаровский-Шамкович, А. Коган-Баренбаум ўрталаридаги учрашувлар кечиктирилди.

Ўнбир турдан кейин Грушевский, Бирбрагер ўн имкониятдан $7^1/_2$ тадан ютуққа эга бўлиб олдинда бормоқдалар.

Ёш ёзучилар семинарининг навбатдаги машғулоти

Яқинда Ҳамид Олимжон номидаги Адабиётчилар уйида ёш ёзучилар блан ишлаш секциясининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Бунда ёш шоир Х. Салоҳиддиновнинг «Ёшлик туйғулари» номли ше'рлар тўплами муҳокама қилинди. Тўпламдаги 50га яқин ше'рлар тўғрисида шоир Пўлат Мўмин доклад қилди. П. Мўмин тўпламда ёш шоирнинг лирик ҳис ва туйғуларини акс эттиручи, оригинал, меҳр блан ёзилган, ўқучиларимизга бадиий завқ бераоладиган ше'рлар борлигини алоҳида қайд қилиб ўтди. Шунингдек, у, тўпламда ҳали жиддий ишлашга муҳтож бўлган, бадиий жиҳатдан бўш, пала-партиш ёзилган ше'рлар ҳам мавжудлигини конкрет далиллар блан кўрсатиб берди.

Докладдан сўнг филология фанлари кандидати Ҳолид Расулнинг Х. Салоҳиддинов тўпламидаги ше'рларни ҳартарафлама анализ қилган рецензияси ўқиб эшиттирилди.

Музокарага чиққан Т. Фаттоҳ, Туроб Тўла, Ж. Жабборов, А. Ирисов, О. Қўчқорбеков ўртоқлар ёш автор тўпламидаги ютуқ ва камчиликларни кўрсатиб, ёш шоирга маслаҳат бердилар. Шоир Миртемир ўзбек адабиётида лириканинг оқсаб келаётганлиги ва бу жанрнинг ривожлантиришда ёш талантларнинг роли муҳим эканлиги тўғрисида қимматли фикрлар айтди.

Х. Салоҳиддиновнинг энг яхши ше'рлари алоҳида тўплам шаклида босиб чиқаришга тавсия этилди.

Я. ҚУРБОНОВ.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/IV да **Оғриқ тишлар**, 20/IV да **Оила.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Бешёғочдаги янги бинода) — 20/IV да **Муқимий.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 20/IV да 3 бўлимда **цирк тамошалари.** РСФСР да хизмат кўрсатган артист **М. Н. Туганов** раҳбарлигида **«Донда» деган чавандозлик-спорт аттракционининг давоми.** Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрларида — янги рангли бадиий фильм **Шипка қаҳрамонлари.**

НАВОИЙ номли кинотеатрда — эрталаб соат 10 да ҳужжатли фильм **Жонланган дашт.**

«ИСКРА» — 3-нчи залда эрталаб соат 10—20 ва кеч 6—20 минутда **Милтиқли киши.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз соат 4 да **Тартибга солиниши керак бўлган иш.**

«ВАТАН» — **Маринанинг тақдири.**

19 апрельдан бошлаб
ЕЗГИ «ИСКРА» КИНОТЕАТРИ
ОЧИЛАДИ.
Кеч соат 9 дан
МИЛТИҚЛИ КИШИ
кинофильми кўрсатилади.
Касса кеч соат 7 дан очилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими —132. Хатлар бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 04819. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1416.